

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK AJÁNLÁSA

(2004. július 16.)

a fizetési mérleg és a nemzetközi befektetési pozíciók statisztikái, valamint a nemzetközi tartalékok jelentése terén az Európai Központi Bank adatszolgáltatási követelményeiről

(EKB/2004/16)

(2004/C 292/05)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányára, és különösen annak 5.1. cikkére és 34.1. cikkének harmadik francia bekezdésére,

mivel:

- (1) Feladatai elvégzéséhez a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) átfogó és megbízható fizetési mérleg- és nemzetközi befektetési pozíció statisztikára, valamint a nemzetközi tartalékok jelentésére van szüksége, amelyek megmutatják az euróövezet monetáris feltételeit és devizapiacait befolyásoló fő tényezőket. Az Európai Központi Bank statisztikai követelményeit a fizetési mérleg és a nemzetközi befektetési pozíciók statisztikái, valamint a nemzetközi tartalékok jelentése terén az Európai Központi Bank adatszolgáltatási követelményeiről szóló, 2004. július 16-i EKB/2004/15⁽¹⁾ iránymutatás állapítja meg.
- (2) Az Alapokmány 5.1. cikkének első mondata előírja a nemzeti központi bankok (NKB-k) által támogatott EKB számára, hogy vagy az NKB-ktől eltérő hatáskörrel rendelkező hatóságoktól, vagy pedig közvetlenül a gazdasági szereplőktől gyűjtse be az ahhoz szükséges statisztikai adatokat, hogy elláthassa a KBER feladatait. Az 5.1. cikk második mondata arról rendelkezik, hogy e célból működjön együtt a közösségi intézményekkel vagy testületekkel és a tagállamok vagy harmadik országok hatáskörrel rendelkező hatóságaival, valamint a nemzetközi szervezetekkel.
- (3) Az EKB fizetési mérleg- és nemzetközi befektetési pozíció statisztikák terén támasztott igényeinek kielégítéséhez szükséges adatokat az NKB-ktől eltérő, hatáskörrel rendelkező más hatóságok is összegyűjthetik és/vagy összeállíthatják. Ezért az ezen iránymutatás alapján elvégzendő feladatok némelyike megkívánja az EKB vagy az NKB-k és az ilyen hatáskörrel rendelkező hatóságok közötti együttműködést az Alapokmány 5.1. cikkével összhangban. Az Európai Központi Bank által végzett statisztikai adatgyűjtésről szóló, 1998. november 23-i 2533/98/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ 4. cikke előírja, hogy tagállamok maguk szervezik meg a statisztikai adatszolgáltatást, és teljes körűen együttműködnek a KBER-ével az Alapokmány 5. cikkéből fakadó kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében.

⁽¹⁾ HL L 354., 2004.11.30.

⁽²⁾ HL L 318., 1998.11.27., 8. o.

- (4) Azon esetekben, amikor az adatszolgáltatók az NKB-tól eltérő, más hatáskörrel rendelkező hatóságnak jelentenek, e hatóságoknak és NKB-juknak együtt kell működniük annak biztosítására, hogy az EKB statisztikai követelményei teljesüljenek. Írországban a Központi Statisztikai Hivatal (CSO), és Olaszországban az Ufficio Italiano dei cambi (UIC) gyűjti és állítja össze a fizetési mérleg és a nemzetközi befektetési pozíció terén szükséges információkat. Az EKB statisztikai elvárásainak kielégítése érdekében a Central Bank and Financial Services Authority of Ireland és a CSO, valamint a Banca d'Italia és az UIC együttműködik. Az együttműködésnek magában kell foglalnia az állandó adatátviteli struktúra létrehozását, amennyiben a nemzeti jogszabályok ezt még nem érték el. Az UIC az 1998. augusztus 26-i 319/9 rendelet⁽¹⁾ alapján a Banca d'Italia közreműködő testülete.
- (5) Az EKB/2004/15 iránymutatás 4. cikkének (3) bekezdésében megállapítottak szerint, ha az NKB-któl eltérő, hatáskörrel rendelkező hatóság a bizalmasként megjelölt statisztikai adatok forrása, az EKB az ilyen adatokat kizárólag a KBER vonatkozású statisztikai feladatainak ellátásában használja fel, kivéve ha az adatot rendelkezésre bocsátó adatszolgáltató vagy az egyéb jogi vagy természetes személy, létesítmény vagy fiók – amennyiben azonosítható – kifejezetten hozzájárult az adatok más célokra való felhasználásához.
- (6) Az euróövezet monetáris feltételeit és a devizapiacait befolyásoló fő tételeket bemutató, havi és negyedéves fizetésimérleg-adatokat, valamint a negyedéves és éves nemzetközi befektetési pozíció statisztikák adatait időben a Central Bank and Financial Services Authority of Ireland és a Banca d'Italia rendelkezésére bocsátja. E célból az előírt statisztikai információkat az adott NKB-val megállapodásban rögzített módozatoknak megfelelően kell továbbítani, vagy ennek hiányában a havi fizetésimérleg-adatokat legkésőbb azon hónapot követő 30. munkanapon, amelyre az adatok vonatkoznak, a negyedéves fizetésimérleg- és nemzetközi befektetési pozíció adatokat azon időponttól számított három hónapon belül, amelyre az adatok vonatkoznak, az éves nemzetközi befektetési adatokat pedig azon időponttól számított kilenc hónapon belül, amelyre az adatok vonatkoznak.
- (7) A Központi Értékpapír Adatbázis (CSDB), amely a jövőben számos különböző statisztikai (szerkesztési és előállítási) és nem statisztikai (gazdasági, pénzügyi stabilitás és működési elemzések) célt fog szolgálni, hozzáférhető lesz az NKB-k számára. Az adattartalmat az NKB-któl eltérő hatáskörrel rendelkező hatóságok számára is elérhetővé teszik, a jogi megszorításokra is figyelemmel. Ez különösen abban fogja segíteni őket, hogy előállítsák az euróövezet portfólióbefektetési tranzakcióinak és pozícióinak statisztikai összeállításához szükséges adatokat. Különösen a CSDB-től származó információknak az értékpapíronként gyűjtött adatokkal történő összesítése révén lehetővé válik az euróövezet rezidensei által kibocsátott és az euróövezet országainak egyéb rezidensei által tartott portfólióbefektetési értékpapírokkal végzett tranzakciók és pozíciók pontos összeállítása. Ez végül lehetővé fogja tenni az euróövezet portfólióbefektetési kötelezettségeire vonatkozó adatok szektoronkénti összeállítását.
- (8) Szükség van egy olyan eljárás kidolgozására, amely lehetővé teszi az ezen ajánlás mellékleteiben szükséges technikai módosítások hatékony végrehajtását, feltéve hogy az ilyen módosítások nem változtatják meg a mögöttes koncepciót, és nem érintik a tagállamok adatszolgáltatóinak jelentési terhét. Az eljárás követésekor figyelembe veszik a KBER statisztikai bizottságának álláspontját. Az NKB-k és a hatáskörrel rendelkező egyéb nemzeti hatóságok ezen ajánlás mellékleteinek ilyen technikai módosításaira a statisztikai bizottságon keresztül tehetnek javaslatot.
- (9) A fizetési mérleg és a nemzetközi befektetési pozíciók statisztikai, valamint a nemzetközi tartalékok jelentése terén az Európai Központi Bank adatszolgáltatási követelményeiről szóló, 2003. május 2-i EKB/2003/8 ajánlás⁽²⁾ elfogadása óta kézzelfogható előrehaladás történt az euróövezeten belül új követelményekkel, adatgyűjtési és -összeállítási módszerekkel. Ezért szükséges az EKB/2003/8 ajánlást ezen ajánlással felváltani,

⁽¹⁾ Gazzetta Ufficiale della Repubblica italiana, nr 206, 1998.9.4..

⁽²⁾ HL C 126., 2003.5.28., 7. o.

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. cikk

Meghatározások

Ennek az ajánlásnak az alkalmazásában:

- „részt vevő tagállam”: tagállam, amely a Szerződésnek megfelelően elfogadta a közös valutát,
- „rezidens”: a 2533/98/EK rendelet 1. cikkében meghatározott értelemben,
- „euróövezet”: a részt vevő tagállamok és az EKB gazdasági területe. Az euróövezet tagállamaihoz tartozó területeket, illetve társult országokat a III. melléklet 10. táblázata tartalmazza,
- „eurórendszer”: a részt vevő tagállamok NKB-i és az EKB,
- „határokon átnyúló tranzakció”: minden olyan, euróövezetben rezidens és euróövezeten kívüli rezidens közötti tranzakció, amely – részben vagy egészben – követelést vagy tartozást hoz létre vagy egyenlít ki, illetve olyan tranzakció, amely egy dologra vonatkozó jog átadásával jár,
- „határokon átnyúló pozíciók”: az euróövezeten kívüli rezidensekkel szemben fennálló pénzügyi követelések és pénzügyi kötelezettségek összessége. A határokon átnyúló pozíciók tartalmazzák a következőket is: i. föld, egyéb nem termelt tárgyi eszközök és más ingatlanok, amelyek fizikailag az euróövezeten kívül helyezkednek el és euróövezet rezidenseinek tulajdonában vannak és/vagy az euróövezetben található és euróövezeten kívüli rezidens tulajdonában vannak; és ii. az euróövezet rezidensei tulajdonában álló monetáris arany és különleges lehívási jogok (SDR).

Mindazonáltal az euróövezetre vonatkozó fizetésimérleg-statisztikában a portfólióbefektetések és a portfólióbefektetések jövedelmei, valamint a nemzetközi befektetési pozíció statisztikán belül a portfólióbefektetések összeállításához szükséges mértékig a „határokon átnyúló pozíciók” és a „határokon átnyúló tranzakciók” kifejezés tartalmazza az euróövezet rezidenseinek az euróövezet más tagállamainak rezidenseivel szemben fennálló követeléseinek és/vagy kötelezettségeinek pozícióit és tranzakcióit is,

- „tartalékeszközök”: az eurórendszer magas likviditású, piacképes és hitelképes, euróövezeten kívüli rezidensekkel szembeni, nem euróban fennálló követelése, valamint az arany, az IMF-beli tartalékpozíciók és az SDR követelések,
- „egyéb devizaeszközök”: i. az eurórendszer euróövezet-rezidenseivel szemben nem euróban fennálló követelése; és ii. az eurórendszer euróövezeten kívüli rezidensekkel szemben nem euróban fennálló olyan követelése, amelyek nem felelnek meg a tartalékeszközökre meghatározott likviditási, piacképeségi és hitelképességi kritériumoknak,
- „tartalékkal kapcsolatos kötelezettségek”: az eurórendszerből történő előre látható biztos és feltételes rövid lejáratú nettó kifizetés, amely hasonlít az eurórendszer tartalékeszközeihez és egyéb devizaeszközeihez,
- „fizetési mérleg”: olyan statisztikai jelentés, amely megfelelő bontásban tartalmazza a vizsgált időszakban végrehajtott, határokon átnyúló tranzakciókat,
- „nemzetközi tartalékok jelentése”: az a statisztikai jelentés, amely megfelelő bontásban tartalmazza az eurórendszer tartalékeszközei, egyéb devizaeszközei és tartalékkal kapcsolatos kötelezettségei egy referencia-időpontban fennálló összességét,
- „nemzetközi befektetési pozíció”: a mérleg, amely megfelelő bontásban tartalmazza a határokon átnyúló pénzügyi követelések és kötelezettségek egy referencia-időpontban fennálló összességét,
- „értékpapíronkénti” adatgyűjtés: az egyes értékpapírokra lebontott adatok gyűjtése.

*2. cikk***Statisztikai információk szolgáltatása az NKB-knak**

(1) Amennyiben a határokon átnyúló tranzakciókra és pozíciókra vonatkozó statisztikai információk gyűjtése ezen ajánlás címzettjeinek feladata, mindegyikük biztosítja, hogy annak NKB-ja részére történő rendelkezésre bocsátása időben megtörténik. E célból az adott NKB-val történt eltérő hiányában az előírt statisztikai információkat a havi fizetésimérleg-adatok vonatkozásában legkésőbb azon hónapot követő 30. munkanapon kell továbbítani, amelyre az adatok vonatkoznak, a negyedéves fizetésimérleg- és nemzetközi befektetési pozíció adatok esetén azon időponttól számított három hónapon belül, amelyre az adatok vonatkoznak, az éves nemzetközi befektetési adatok vonatkozásában pedig azon időponttól számított kilenc hónapon belül, amelyre az adatok vonatkoznak.

(2) Az információkat az EKB által ezen ajánlás I., II., III., IV., V. és VII. mellékletében a fizetésimérleg- és a nemzetközi befektetési pozíció statisztikára megállapított statisztikai előírásokkal és követelményekkel összhangban kell rendelkezésre bocsátani. Az EKB ezen ajánlás VI. mellékletében megállapított ellenőrzési kötelezettségének sérelme nélkül az ajánlás címzettjei ellenőrzik az NKB-juk rendelkezésére bocsátott statisztikai információk minőségét és megbízhatóságát.

*3. cikk***Állandó együttműködés**

Ezen ajánlás címzettjei NKB-jukkal írásban rögzítik az együttműködés megfelelő alakításait állandó struktúra biztosítására a statisztikai adatoknak az EKB statisztikai előírásainak és követelményeinek megfelelő továbbításához, amennyiben a nemzeti jogszabályok ezt még nem érték el.

*4. cikk***Egyszerűsített módosítási eljárás**

Figyelembe véve a statisztikai bizottság véleményét, az EKB Igazgatóságának joga lesz ezen iránymutatás mellékleteiben technikai módosítások végzésére, feltéve hogy az ilyen módosítások nem változtatják meg a mögöttes koncepciót, és nem érintik a tagállamok adatszolgáltatóinak jelentési terhét.

*5. cikk***Záró rendelkezések**

- (1) Ezen ajánlás az EKB/2003/8 ajánlás helyébe lép.
- (2) Ezen ajánlás címzettjei a CSO Írországból és az UIC Olaszországból.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2004. július 16-án.

az EKB elnöke
Jean-Claude TRICHET

I. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK STATISZTIKAI KÖVETELMÉNYEI

1. A nemzeti központi bankok (NKB-k) statisztikai kötelezettségei

- 1.1. Az NKB-k az EKB rendelkezésére bocsátják a határokon átnyúló tranzakciók, a tartalékeszközök, az egyéb devizaeszközök és a tartalékkal kapcsolatos kötelezettségek pozícióit és azon határokon átnyúló pozíciókat, amelyek lehetővé teszik, hogy összeállíthassa a fizetésimérleg- és a nemzetközi befektetési pozíció statisztikákat és az euróövezet nemzetközi tartalékok jelentését. Az adatok rendelkezésre bocsátása a III. melléklet 13. táblázatában szereplő határidőknek megfelelően történik.
- 1.2. Az adatokat a főbb egyedi eseményekről és a revíziók okairól kész elérhető információk kísérik, ha az adatok ilyen egyedi események vagy ellenőrzések által okozott változásának nagyságrendje jelentős, vagy az EKB azt kéri.
- 1.3. A havi és negyedéves tranzakciókra, valamint a negyedéves és éves pozíciókra vonatkozóan előírt adatokat a II., III., és IV. mellékletben megállapított módon kell rendelkezésre bocsátani, ami megfelel a jelenlegi nemzetközi előírásoknak, nevezetesen a Nemzetközi Valutaalap Fizetési mérleg kézikönyve ötödik kiadásának. Különösen az euróövezeti rezidens kibocsátó szektora szerinti bontású, az euróövezeti értékpapírban fennálló, portfólióbefektetésekhez kapcsolódó követelésekkel kapcsolatos tranzakciókra és pozíciókra vonatkozóan szükséges adatokat kell a II. melléklet 1.1., 1.2. és 3. szakaszában, valamint a III. melléklet 1., 2., 4. és 5. táblázatában megállapított módon továbbítani.
- 1.4. A fizetési mérlegre előírt adatokat havi és negyedéves alapon kell szolgáltatni. A negyedéves fizetésimérleg-adatok magukban foglalják az ügyfelek földrajzi bontását a III. melléklet 9. táblázatában megállapítottak szerint. A nemzetközi tartalékok jelentéséhez szükséges adatokat azon hónap végén kell rendelkezésre bocsátani, amelyre az adatok vonatkoznak. A nemzetközi befektetési pozícióhoz szükséges adatokat negyedéves és éves alapon kell szolgáltatni. Az éves nemzetközi befektetési pozíció adatai magukban foglalják az ügyfelek földrajzi bontását a III. melléklet 9. táblázatában megállapítottak szerint.
- 1.5. Az euró mint befektetési valuta nemzetközi szerepének elemzéséhez a szükséges adatokat pénznemek szerinti bontásban félévenként kell rendelkezésre bocsátani a III. melléklet 6. táblázatában megállapított módon.
- 1.6. 2008 márciusától (a 2008. januári tranzakcióknak és a 2007 végi pozícióknak megfelelő adatokkal kezdődően) az euróövezetben a portfólióbefektetések adatgyűjtési rendszerei megfelelnek a VII. mellékletben található táblázatban meghatározott modellek egyikének.

2. Határidők

- 2.1. Az euróövezet havi fizetési mérlegének összeállításához szükséges adatokat a tárgyhónap végét követő 30. munkanap végéig kell az EKB rendelkezésére bocsátani.
- 2.2. Az euróövezet negyedéves fizetési mérlegének összeállításához szükséges adatokat a tárgynegyedév végétől számított három hónapon belül kell az EKB rendelkezésére bocsátani.
- 2.3. Az eurórendszer nemzetközi tartalékai jelentésének összeállításához szükséges adatokat a tárgyhónap végétől számított három héten belül kell az EKB rendelkezésére bocsátani.
- 2.4. 2005. január 1-jétől kezdve az euróövezet negyedéves nemzetközi befektetési pozícióinak összeállításához szükséges adatokat a tárgynegyedév végétől számított három hónapon belül kell az EKB rendelkezésére bocsátani.
- 2.5. Az euróövezet nemzetközi befektetési pozícióinak összeállításához szükséges éves adatokat a tárgyév végétől számított kilenc hónapon belül kell az EKB rendelkezésére bocsátani.
- 2.6. A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokkal kapcsolatos tranzakciókat és pozíciókat a kibocsátás pénzneme és a kibocsátó szektora szerinti bontásban a tárgyidőszak végétől számított hat hónapon belül kell az EKB rendelkezésére bocsátani.
- 2.7. Az euróövezet fizetési mérlegére és nemzetközi befektetési pozíciójára vonatkozó módosításokat az V. mellékletben meghatározott ütemezés szerint kell az EKB rendelkezésére bocsátani.
- 2.8. Ezen adatok nemzeti szintű gyűjtését úgy kell megszervezni, hogy e határidőket be lehessen tartani.

3. Adattovábbítási szabvány

Az előírt statisztikai adatokat olyan formában kell az EKB rendelkezésére bocsátani, amely megfelel az ezen ajánlás V. mellékletében megállapított követelményeknek.

4. A statisztikai adatok minősége

- 4.1. Az EKB IV. mellékletben megállapított ellenőrzési feladatai sérelme nélkül, az NKB-k adott esetben az NKB-ktől eltérő, hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködve biztosítják az EKB rendelkezésére bocsátott statisztikai adatok minőségének ellenőrzését és értékelését. Az EKB hasonlóképpen értékeli az euróövezet fizetési mérlegére, a nemzetközi befektetési pozíció statisztikájára és a nemzetközi tartalékokra vonatkozó adatokat. Az értékelést időszzerűen kell elvégezni. Az EKB Igazgatósága évente beszámol a Kormányzótanácsnak az adatok minőségéről.
- 4.2. A portfólióbefektetések tranzakcióira és pozícióira, illetve a kapcsolódó bevételekre vonatkozó adatok minőségértékelésének feltétele a Központi Értékpapír Adatbázis (CSDB) értékpapír-információinak megfelelő lefedettsége. Az EKB a CSDB üzemeltetőjeként ellenőrzi, hogy 2006 júniusától kezdődően az értékpapír-információk lefedettsége megfelelő-e ahhoz, hogy az NKB-k, illetve adott esetben a hatáskörrel rendelkező egyéb hatóságok teljes mértékben képesek legyenek megfelelni az ezen ajánlásban meghatározott minőségi kritériumoknak.
- 4.3. A portfólióbefektetésekhez kapcsolódó, euróövezeti értékpapírban fennálló követelésekkel kapcsolatos tranzakciókra és pozíciókra vonatkozó, a II. melléklet 1.1., 1.2. és 3. szakaszában és a III. melléklet 1., 2., 4. és 5. táblázatában megállapított, az euróövezetben rezidens kibocsátó szektora szerint lebontott adatok szolgáltatásakor becslést lehet alkalmazni mindaddig, amíg a portfólióbefektetések értékpapírokra lebontott adatgyűjtési rendszerei kötelezővé nem válnak.
- 4.4. A portfólióbefektetési adatokkal kapcsolatban a III. melléklet 6. táblázatában megállapított, a kibocsátás pénznevről történő adatszolgáltatás esetén becslést lehet alkalmazni mindaddig, amíg a portfólióbefektetések értékpapírokra lebontott adatgyűjtési rendszerei kötelezővé nem válnak.
- 4.5. A statisztikai adatok minőségének EKB általi ellenőrzése magában foglalhatja az ezen adatokon végzett módosítások alapos vizsgálatát is: először a statisztikai adatok legutóbbi értékelésének belefoglalására, javítva ezzel a minőséget; másodsor a megfelelő fizetésimérleg-tételek közötti lehetőség szerinti következetesség biztosítására, a különböző gyakoriságok mindegyike vonatkozásában.

II. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK STATISZTIKAI KÖVETELMÉNYEI

1. Fizetésimérleg-statisztika

Az Európai Központi Bank (EKB) kétféle időszakra vonatkozóan ír elő fizetésimérleg-statisztikát: havonta és negyedévente, az ennek megfelelő naptári bázisidőszakokra vonatkozóan. Az éves adatok összeállítására az adott évre a tagállamok által jelentett negyedéves adatok alapján történik. Lehetőség szerint a fizetésimérleg-statisztikáknak konzisztenseknek kell lenniük a monetáris politika folytatására előírt egyéb statisztikákkal.

1.1. Havi fizetésimérleg-statisztika

Célkitűzés

Az euróövezet havi fizetésimérleg-statisztikájának célja a monetáris feltételeket és devizapiacokat befolyásoló fő tételek bemutatása (lásd III. melléklet, 1. táblázat)

Követelmények

Alapvető elvárás, hogy az adatok megfelelően felhasználhatók legyenek az euróövezet fizetési mérlegének számításához.

Tekintettel a havi fizetésimérleg-adatok benyújtására kitűzött rövid határidőre, azok nagymértékben összesített természetű és a monetáris politikai célokra, valamint azok devizaműveletekben való felhasználására, az EKB – amennyiben ez elkerülhetetlen –, a nemzetközi szabványoktól némi eltérést enged (lásd az EKB/2004/15 iránymutatás 2. cikkének (3) bekezdését). Az eredményszemléletű elszámolás nem elvárás. Az EKB-val való megállapodás alapján a nemzeti központi bankok (NKB-k) pénzforgalmi alapon szolgáltathatnak adatokat a folyó- és a pénzügyi mérlegről. Amennyiben az a határidő betartásához szükséges, az EKB becsült vagy előzetes adatokat is elfogad.

A követelmény minden átfogó tranzakció-kategória esetében a követelések és kötelezettségek (vagy a folyó fizetésimérleg-tételek esetében bevételek és kiadások) jelentése. Ez általában a külső tranzakciók tekintetében azt kívánja meg az NKB-któl, hogy megkülönböztessék az euróövezet más tagállamainak rezidenseivel folytatott és az euróövezeten kívüli tranzakciókat. Az NKB-knak ezt következetesen kell végezniük.

Az euróövezet tagságában változás bekövetkezésekor az NKB-k kötelesek változtatást végrehajtani az euróövezet országösszetételének meghatározásában attól a naptól kezdve, amikor a tagságban történő változás hatályba lép. Az euróövezet korábbi összetétele szerinti és az új részt vevő tagállamok NKB-jától bekérik a kibővített euróövezetre vonatkozó korábbi adatok legjobb becslését.

A portfólióbefektetés terén az euróövezetre vonatkozó adatok értelmes havi összesíthetőségének lehetővé tétele érdekében meg kell különböztetni az euróövezet rezidensei által kibocsátott értékpapírokkal és az euróövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokkal folytatott tranzakciókat. Az euróövezet portfólióbefektetések követeléseit érintő nettó tranzakciók statisztikáját az euróövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokkal folytatott lejelentett nettó tranzakciók összesítésével kell összeállítani. Az euróövezet portfólióbefektetések kötelezettségeit érintő nettó tranzakciók statisztikáját az összesített nemzeti kötelezettségeket érintő nettó tranzakciók és az euróövezet rezidensei által kibocsátott és megvásárolt értékpapírokkal végzett nettó tranzakciók összesítése útján áll össze.

Hasonló jelentési kötelezettség és az összesített adatok összeállításának hasonló módszere vonatkozik a portfólióbefektetésekhez kapcsolódó jövedelmekre.

A fizetési mérleg monetáris bemutatásának összeállítása céljából az NKB-k kötelesek az adatokat intézményi szektoronkénti bontásban benyújtani. A havi fizetési mérlegnél a szektoronkénti bontás a következő:

- közvetlen befektetés vonatkozásában: i. MPI-k (a központi bankok kivételével); és ii. Egyéb szektorok,
- portfólióbefektetési eszközök vonatkozásában: i. monetáris hatóságok; ii. MPI-k (a központi bankok kivételével); és iii. nem MPI-k,
- egyéb befektetések vonatkozásában: i. monetáris hatóságok; ii. MPI-k (központi bankok kivételével); iii. államháztartás; és iv. egyéb szektorok.

A fizetési mérleg szektoronkénti bontásának összeállítása céljából az NKB-k az ezen ajánlás III. mellékletének 13. táblázatában meghatározott időponttól kezdve kötelesek adatot szolgáltatni az euróövezet rezidensei által kibocsátott portfóliobefektetési értékpapírokkal folytatott nettó tranzakciókról, a kibocsátó intézményi hovatartozása szerinti szektoronkénti bontásban. Ezenkívül a portfóliobefektetések kötelezettségei tartalmazni fogják a belföldi kibocsátó intézményi szektoronkénti bontását.

Az euróövezet portfóliobefektetések kötelezettségeivel folytatott nettó tranzakciók statisztikája ezután szektoronkénti bontásban a megfelelő szektorok nettó összes nemzeti kötelezettségének és az annak megfelelő, az euróövezet rezidensei által kibocsátott és megvásárolt értékpapírokkal folytatott nettó tranzakciók összesítése révén áll össze.

2008 márciusától kezdve a 2008 januárjához kapcsolódó ügyletek vonatkozásában az NKB-k (és adott esetben az egyéb, hatáskörrel rendelkező hatóságok) a VII. melléklet táblázatában előírt modellek egyikének megfelelően gyűjtik a portfóliobefektetési adatokat.

1.2. Negyedéves fizetésimérleg-statisztika

Célkitűzés

Az euróövezet negyedéves fizetésimérleg-statisztikájának célja részletesebb adatok szolgáltatása, a külső tranzakciók további elemzésének lehetővé tételére. E statisztikák észrevehetően hozzájárulnak az euróövezet előkészítés alatt álló ágazati és pénzügyi számláinak összeállításához és az EU/euróövezet fizetési mérlegének együttes közzétételéhez, az Európai Közösségek Bizottságával (Eurostat) együttműködve.

Követelmények

A negyedéves fizetésimérleg-statisztika a lehető legnagyobb mértékben megfelel a nemzetközi előírásoknak (lásd az EKB/2004/15 iránymutatás 2. cikkének (3) bekezdését). A negyedéves fizetésimérleg-statisztika előírt bontását a III. melléklet 2. táblázata tartalmazza. A tőke- és pénzügyi mérlegben használt harmonizált fogalmakat és meghatározásokat a IV. melléklet tartalmazza.

A negyedéves folyó fizetési mérleg bontása hasonló a havi adatokra előírt bontáshoz. A jövedelem vonatkozásában azonban negyedéves alapon részletesebb bontásra van szükség.

A pénzügyi mérlegben az EKB az „egyéb befektetések” tétel vonatkozásában a Nemzetközi Valutaalap (IMF) Fizetési mérleg kézikönyve ötödik kiadásában (a továbbiakban: BPM5) megfogalmazott követelményeket alkalmazza. A bontás bemutatása is más (azaz a szektor élvez elsőbbséget). Ez a szektoronkénti bontás azonban összeegyeztethető a BPM5 bontásával, abban ugyanis az eszközöknek van elsőbbségük. A BPM5 bemutatásával egyezően a készpénzt és a betéteket megkülönböztetik a hitelektől és egyéb befektetésektől.

Az NKB-k a negyedéves fizetésimérleg-statisztikaikban kötelesek megkülönböztetni a részt vevő tagállamokkal folytatott tranzakciókat és az összes többi külső tranzakciót. A havi adatokhoz hasonlóan, az euróövezet rezidensei által és az euróövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokkal folytatott tranzakciók megkülönböztetése a portfóliobefektetések negyedéves adataihoz szükséges. Az euróövezet portfóliobefektetések követeléseit érintő nettó tranzakcióinak statisztikáját a jelentett euróövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokkal folytatott nettó tranzakciók összesítése útján kell összeállítani. Az euróövezet portfóliobefektetések kötelezettségeit érintő nettó tranzakciók statisztikája az összesített nemzeti kötelezettségeket érintő nettó tranzakciók és az euróövezet rezidensei által kibocsátott és megvásárolt értékpapírokkal végzett nettó tranzakciók összesítéséből áll össze.

Hasonló jelentési kötelezettség és az összesített adatok összeállításának hasonló módszere vonatkozik a portfóliobefektetésekhez kapcsolódó jövedelmekre.

A közvetlen befektetések vonatkozásában az NKB-k kötelesek negyedévente „MPI (kivéve központi bankok)/nem MPI” szektoronkénti bontást benyújtani. A „portfóliobefektetési követelések” és „egyéb befektetések” vonatkozásában a jelentések intézményi szektoronkénti bontása követi az IMF összeállítások szabványos összetevőit, amelyek i. monetáris hatóságok; ii. MPI-k (kivéve központi bankok); iii. államháztartás; és iv. egyéb szektorok.

Az euróövezet portfóliobefektetésekhez kapcsolódó kötelezettségeit érintő nettó tranzakciókról az euróövezetben rezidens kibocsátók szektora szerinti statisztika összeállításához a negyedéves adatokra vonatkozó követelmények hasonlóak, mint a havi fizetési mérlegre meghatározott követelmények.

Az euróövezet fizetési mérlegéhez negyedévente van szükség a felhalmozott befektetési jövedelemre vonatkozó adatokra. A BMP5, összhangban a Nemzeti Számlák Rendszerével, a kamatok eredményelszámolású kimutatását javasolja. Ez a követelmény a folyó fizetési mérleget (befektetések jövedelme) és pénzügyi mérleget egyaránt érinti.

2. A nemzetközi tartaléokra vonatkozó jelentés

Célkitűzés

A nemzetközi tartalékokra vonatkozó jelentés havi kimutatást nyújt az NKB-k és az EKB tartalékeszközöiről, egyéb devizaeszközöiről és tartalékkal kapcsolatos kötelezettségeiről a közös IMF/Nemzetközi Fizetések Bankja (BIS) „Nemzetközi tartalékok és devizalikviditás” sablon szerint. Ezek az információk kiegészítik a tartalékeszközökre az euróövezet fizetési mérlegre és nemzetközi befektetési pozícióra vonatkozó statisztikaiban található adatokat.

Követelmények

Az euróövezet tartalékeszközei az EKB (összevont tartalékok) és NKB-k (nem összevont tartalékok) euróövezeten kívüli rezidensekkel szembeni magas likviditású, piacképes és hitelképes, devizában (azaz az eurótól különböző pénznemben) felmerülő követelése, az arany, az IMF-beli tartalékpozíciók és az SDR követelések. Pozíciókat tartalmazhatnak a pénzügyi derivatívákkal kapcsolatban is. A tartalékeszközök összeállítása bruttó alapon történik, a tartalékkal kapcsolatos kötelezettségekkel történő nettósítás nélkül. Az NKB-k által benyújtandó adatok bontását a III. melléklet 3. táblázatának I.A szakasza tartalmazza.

A nemzetközi tartalékok jelentésének (III. melléklet, 3. táblázat, I.B szakasz) „egyéb devizaeszközök” tétele tartalmazza az eurórendszer olyan devizaeszközeit, amelyek nem felelnek meg e meghatározásnak, nevezetesen i. az euróövezet rezidenseivel szembeni követeléseket; és ii. az euróövezeten kívüli rezidensekkel szemben fennálló olyan követeléseket, amelyek nem felelnek meg a likviditási, piacképességi és hitelképességi elvárásoknak

A nem rezidensekkel szemben euróban felmerülő követelések és a részt vevő tagállamok kormányai tulajdonában lévő devizaméreg nem minősül tartalékeszköznek; ezen összegeket az „egyéb befektetések” között kell kimutatni, amennyiben azok euróövezeten kívüli rezidensekkel szembeni követelések.

Ezenkívül az úgynevezett „tartalékkal kapcsolatos kötelezettségekre” vonatkozó adatokat, amely az eurórendszer tartalékeszközeihez és egyéb devizaeszközeihez kapcsolódó, az eurórendszerből történő előre látható biztos és feltételes rövid lejáratú nettó kifizetést jelöli, a III. melléklet 3. táblázatának II-IV. szakaszában kell jelenteni.

3. Nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztika

Célkitűzés

A nemzetközi befektetési pozíció az euróövezet egészének külső eszközeinek és forrásainak jelentése, a monetáris politika és devizapiac elemzéséhez. Hozzájárul különösen a tagállamok külső sebezhetőségének értékeléséhez és a külföldi likvid eszközpozíciók alakulásának a pénztartó szektor általi figyelemmel kíséréséhez. E statisztikai információk kulcsfontosságúak a külföld számlák összeállításakor az euróövezet negyedéves pénzügyi számláiban, valamint segítséget nyújthatnak a fizetési mérleg tranzakcióinak összeállításában is.

Követelmények

Az EKB negyedévente és évente kéri be a tárgyidőszak végi pozíciók vonatkozásában a nemzetközi befektetési pozíciókat.

A nemzetközi befektetési pozíció adatai lehetőség szerint megfelelnek a nemzetközi előírásoknak (lásd az EKB/2004/15 iránymutatás 2. cikkének (3) bekezdését). Az EKB az euróövezet egészére állítja össze a nemzetközi befektetési pozíciót. Az euróövezet nemzetközi befektetési pozíciójának bontását a III. melléklet 4. táblázata mutatja be.

A nemzetközi befektetési pozíció a bázisidőszak végén fennálló pénzügyi pozíciót mutatja, időszak végi áron értékelve. A pozíciók értékének változása a következő tényezőkből eredhet. Először, az értékben a bázisidőszak során történt változások egy része azon pénzügyi tranzakciók miatt következik be, amelyek a fizetési mérlegben mentek végbe és ott kerültek rögzítésre. Másodszor, a pozíciók adott időszak eleji és végi változásainak egy részét a bemutatott pénzügyi eszközök és források árainak változása okozza. Harmadszor, amennyiben a pozíciók a nemzetközi befektetési pozícióhoz használt elszámolási egységtől eltérő pénznemben merülnek fel, az egyéb pénznemekhez viszonyított árfolyamok változásai szintén hatással vannak az értékre. Végül bármely más olyan változás, amely nem a fenti tényezőknek tudható be, „egyéb kiigazítás” miatti változásnak minősül.

Az euróövezet pénzügyi tranzakcióinak és pozícióinak megfelelő egyeztetése megkívánja, hogy megkülönböztetésre kerüljön az értékben az ár- vagy árfolyamváltozás, illetve egyéb kiigazítások miatt bekövetkezett változások.

A nemzetközi befektetési pozíció körének a lehető legközelebbinek kell lenni a negyedéves fizetésimérleg-tranzakciókhoz. A felhasznált fogalmak, meghatározások és bontások összhangban vannak a negyedéves fizetésimérleg-tranzakciókhoz használtakkal. Lehetőség szerint a nemzetközi befektetési pozíciónak konzisztensnek kell lenni a többi statisztikával, úgymint monetáris- és banki statisztikákkal, valamint a pénzügyi és a nemzeti számlákkal.

A havi és a negyedéves fizetési mérleg esetében az NKB-k a nemzetközi befektetési pozíció statisztikáikban kötelesek megkülönböztetni a részt vevő tagállamokkal szembeni eszközeiket és az összes többi külső pozíciót. A portfólióbefektetések esetében meg kell különböztetni az euróövezet rezidensei és az euróövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapír-befektetéseket. Az euróövezet portfólióbefektetésekhez kapcsolódó nettó követeléseit bemutató statisztikát az euróövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokban fennálló nettó követelések összesítése útján kell összeállítani. Az euróövezet portfólióbefektetésekhez kapcsolódó nettó kötelezettségeket bemutató statisztikát az összes nettó nemzeti kötelezettségnek és az euróövezet rezidensei által kibocsátott és megvásárolt értékpapírok nettó pozíciójának összesítésével állítják össze.

Az NKB-k a negyedéves és az éves pozíciókat a „közvetlen befektetés”, „portfóliobefektetésekhez kapcsolódó követelések” és „egyéb befektetések” vonatkozásában ugyanolyan szektoronkénti bontásban kötelesek megadni, mint a negyedéves fizetésimérleg-tranzakciók vonatkozásában.

Ahhoz, hogy az EKB összeállíthassa az euróövezet portfóliobefektetési nettó kötelezettségeinek szektoronkénti bontását, az NKB-kra a nemzetközi befektetési pozíció adatok tekintetében rótt kötelezettségek ugyanazok, mint a fizetésimérleg-tranzakciók tekintetében, az EKB/2004/15 iránymutatás 2. cikke (6) bekezdésének rendelkezéseire is figyelemmel.

A nemzetközi befektetési pozíción belül a portfóliobefektetések követeléseinek és kötelezettségeinek összeállítása kizárólag állományi adatokból történik.

2008 márciusának végétől kezdve az NKB-k (és adott esetben a hatáskörrel rendelkező egyéb hatóságok) legalább a negyedéves portfóliobefektetések követeléseit és kötelezettségeit gyűjtik értékpapíronként, a VII. mellékletben szereplő táblázatban előírt modellek egyikének megfelelően.

III. MELLÉKLET

ELŐÍRT BONTÁSOK

1. táblázat

Havi nemzeti hozzájárulás az euróövezet fizetési mérlegéhez ⁽¹⁾

	Követel	Tartozik	Nettó
I. Folyó mérleg			
Áruk	külső	külső	külső
Szolgáltatások	külső	külső	külső
Jövedelem			
Munkavállalók díjazása	külső	külső	külső
Befektetési jövedelem			
– közvetlen befektetés	külső	külső	külső
– portfólióbefektetés	külső		nemzeti
– egyéb befektetés	külső	külső	külső
Folyó transzferek	külső	külső	külső
II. Tőkemérleg	külső	külső	külső
	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
III. Pénzügyi mérleg			
Közvetlen befektetés			külső
Külföldön			külső
– Részesedések			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
– Visszaforgatott nyereség			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
– Egyéb tőke			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
Az adatszolgáltató gazdaságban			külső
– Részesedések			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső

	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
– Visszaforgatott nyereség			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
– Egyéb tőke			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
Portfóliobefektetés ⁽²⁾	külső/belső	nemzeti	
Részesedések	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	–	
ii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iii. Nem MPI-k	külső/belső	nemzeti	
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti	
– Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	–	
ii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iii. Nem MPI-k	külső/belső	nemzeti	
– Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	–	
ii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iii. Nem MPI-k	külső/belső	nemzeti	
Pénzügyi derivatívák			nemzeti
Egyéb befektetés	külső	külső	külső
Monetáris hatóságok	külső	külső	
Államháztartás	külső	külső	
amiből:			
Készpénz és betétek	külső		
MPI-k (kivéve központi bankok)	külső	külső	
– Hosszú lejáratú	külső	külső	
– Rövid lejáratú	külső	külső	
Egyéb szektorok	külső	külső	
amiből:			
Készpénz és betétek	külső		
Tartalékeszközök	külső		

⁽¹⁾ „külső” – az euróövezeten kívüli rezidensekkel folytatott tranzakciók (portfóliobefektetési eszközök és a kapcsolódó jövedelem esetében a kibocsátó illetőségére utal)

„belső” – az euróövezet különböző tagállamai közötti tranzakciók

„nemzeti” – valamennyi, a részt vevő tagállamok rezidensei által folytatott, külföldi tranzakció (csak a portfóliobefektetési számlák forrásaival és a pénzügyi derivatívák számláinak nettó egyenlegével kapcsolatban használatos)

⁽²⁾ A szektoronkénti bontás i. az euróövezeten kívüli portfóliobefektetési eszközök esetében az euróövezeti birtokosok; és ii. az euróövezeten belüli portfóliobefektetési eszközök és portfóliobefektetési források esetében az euróövezeti kibocsátók alapján történik.

2. táblázat

Negyedéves nemzeti hozzájárulás az euróövezet fizetési mérlegéhez ⁽¹⁾

	Követel	Tartozik	Nettó
I. Folyó mérleg			
Áruk	külső	külső	külső
Szolgáltatások	külső	külső	külső
Jövedelem			
Munkavállalók díjazása	külső	külső	külső
Befektetési jövedelem			
– Közvetlen befektetés	külső	külső	külső
– Tőkejövedelem	külső	külső	külső
– Hiteljövedelem (kamat)	külső	külső	külső
– Portfólióbefektetés	külső		nemzeti
– Tőkejövedelem (osztalék)	külső		nemzeti
– Hiteljövedelem (kamat)	külső		nemzeti
– Kötvények és váltók	külső		nemzeti
– Pénzpiaci eszközök	külső		nemzeti
– Egyéb befektetés	külső	külső	külső
Folyó transzferek	külső	külső	külső
II. Tőkemérleg	külső	külső	külső
	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
III. Pénzügyi mérleg			
Közvetlen befektetés			külső
Külföldön			külső
– Részesedések			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
– Visszaforgatott nyereség			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
– Egyéb tőke			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
Az adatszolgáltató gazdaságban			külső
– Részesedések			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
– Visszaforgatott nyereség			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső

	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
– Egyéb tőke			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
Portfólióbefektetés (?)	külső/belső	nemzeti	
Részesedések	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	–	
ii. Államháztartás	külső/belső	–	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti	
– Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	nemzeti	
ii. Államháztartás	külső/belső	nemzeti	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
– Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	nemzeti	
ii. Államháztartás	külső/belső	nemzeti	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
Pénzügyi derivatívák			nemzeti
i. Monetáris hatóságok			nemzeti
ii. Államháztartás			nemzeti
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)			nemzeti
iv. Egyéb szektorok			nemzeti
Egyéb befektetés	külső	külső	külső
i. Monetáris hatóságok	külső	külső	
– Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
– Egyéb eszközök/források	külső	külső	
ii. Államháztartás	külső	külső	
– Kereskedelmi hitelek	külső	külső	
– Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
– Hitelek	külső		
– Készpénz és betétek	külső		
– Egyéb eszközök/források	külső	külső	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső	külső	
– Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
– Egyéb eszközök/források	külső	külső	

	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
iv. Egyéb szektorok	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Kereskedelmi hitelek	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Hitelek/készpénz és betétek	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Hitelek	<i>külső</i>		
– Készpénz és betétek	<i>külső</i>		
– Egyéb eszközök/források	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
Tartalékeszközök	<i>külső</i>		
Monetáris arany	<i>külső</i>		
SDR-ek	<i>külső</i>		
Tartalékpozíció a Nemzetközi Valutaalpnál (IMF)	<i>külső</i>		
Deviza	<i>külső</i>		
– Készpénz és betétek	<i>külső</i>		
– Monetáris hatóságoknál	<i>külső</i>		
– MPI-knél (kivéve központi bankok)	<i>külső</i>		
– Értékpapírok	<i>külső</i>		
– Részvények	<i>külső</i>		
– Kötvények és váltók	<i>külső</i>		
– Pénzpiaci eszközök	<i>külső</i>		
– Pénzügyi derivatívák	<i>külső</i>		
Egyéb követelések	<i>külső</i>		

(¹) „*külső*”: – az euróövezeten kívüli rezidensekkel folytatott tranzakciók (portfóliobefektetési eszközök és a kapcsolódó jövedelem esetében a kibocsátó illetőségére utal)

„*belső*”: – az euróövezet különböző tagállamai közötti tranzakciók

„*nemzeti*”: – valamennyi, a részt vevő tagállamok rezidensei által folytatott, külföldi tranzakció (csak a portfóliobefektetési számlák forrásaival és a pénzügyi derivatívák számláinak nettó egyenlegével kapcsolatban használatos)

(²) A szektoronkénti bontás i. az euróövezeten kívüli portfóliobefektetési eszközök esetében az euróövezeti birtokosok; és ii. az euróövezeten belüli portfóliobefektetési eszközök és portfóliobefektetési források esetében az euróövezeti kibocsátók alapján történik.

3. táblázat

Az eurórendszer havi nemzetközi tartalékai; az euróövezet tartalékkal kapcsolatos kötelezettségei

I. Hivatalos tartalékeszközök és egyéb devizaeszközök (hozzávetőleges piaci érték)

A. Hivatalos tartalékeszközök

(1) Devizatartalékok (konvertibilis devizában)

a) Értékpapírok, amelyek

– kibocsátója székhelye az euróövezetben található

b) Összes készpénz és betét

i. más NKB-knál, a Nemzetközi Fizetések Bankjánál (BIS) és az IMF-nél

ii. az euróövezetben székhellyel rendelkező bankok euróövezeten kívül létesített fióktelepeinél

iii. az euróövezeten kívül székhellyel rendelkező bankok euróövezeten kívül létesített fióktelepeinél

(2) IMF tartalékpozíció

(3) SDR-ek

(4) arany (ideértve az aranybetéteket és arany swapügyleteket)

- (5) egyéb tartalékeszközök
- a) pénzügyi derivatívák
  - b) banknak nem minősülő nem rezidenseknek nyújtott hitelek
  - c) egyéb

B. Egyéb devizaeszközök

- a) a hivatalos tartalékeszközökbe nem tartozó értékpapírok
- b) a hivatalos tartalékeszközökbe nem tartozó betétek
- c) a hivatalos tartalékeszközökbe nem tartozó hitelek
- d) a hivatalos tartalékeszközökbe nem tartozó pénzügyi derivatívák
- e) a hivatalos tartalékeszközökbe nem tartozó arany
- f) egyéb

II. Előre látható, biztos rövid lejáratú nettó kifizetés a devizaeszközökből (névérték)

	Összesen	Lejárat szerinti bontás (hátralévő futamidő, ha alkalmazható)		
		1 hónapon belül	1 hónapon túl és 3 hónapon belül	3 hónapon túl és 1 éven belül
1. Devizahitelek, értékpapírok és betétek				
– kiáramlás (–) Tőke				
Kamat				
– beáramlás (+) Tőke				
Kamat				
2. Összesített rövid és hosszú pozíciók a deviza határidős és tőzsdei határidős ügyletekben a nemzeti valuta ellenében (ideértve a deviza swapügyletek határidős oldalát)				
a) Rövid pozíciók (–)				
b) Hosszú pozíciók (+)				
3. Egyéb (részletezze)				
– repóügyletekhez kapcsolódó kiáramlás (–)				
– fordított repóhoz kapcsolódó beáramlás (+)				
– kereskedelmi hitelek (–)				
– kereskedelmi hitelek (+)				
– egyéb tartozások (–)				
– egyéb követelések (+)				

III. Feltételes rövid lejáratú nettó kifizetés a devizaeszközökből (névérték)

	Összesen	Lejárat szerinti bontás (hátralévő futamidő, ha alkalmazható)		
		1 hónapon belül	1 hónapon túl és 3 hónapon belül	3 hónapon túl és 1 éven belül
1. Feltételes kötelezettségek devizában				
a) Fedezetgaranciák 1 éven belül esedékes hitelekre				
b) Egyéb függő kötelezettségek				
2. Deviza-értékpapírok beágyazott opciókkal (eladási opció)				
3.1. Lehívatlan, feltétel nélküli hitelkeretek, amelyeket a következő szervezetek nyújtottak:				
a) egyéb nemzeti monetáris hatóságok, BIS, IMF és egyéb nemzetközi szervezetek				
– egyéb nemzeti monetáris hatóságok (+)				
– BIS (+)				
– IMF (+)				
b) az adatszolgáltató országban székhellyel rendelkező bankok és más pénzüzetek (+)				
c) az adatszolgáltató országon kívül székhellyel rendelkező bankok és más pénzüzetek (+)				
3.2. Lehívatlan, feltétel nélküli hitelkeretek, amelyeket a következő szervezeteknek nyújtottak:				
a) egyéb nemzeti monetáris hatóságok, BIS, IMF és egyéb nemzetközi szervezetek				
– egyéb nemzeti monetáris hatóságok (-)				
– BIS (-)				
– IMF (-)				
b) az adatszolgáltató országban székhellyel rendelkező bankok és más pénzüzetek (-)				
c) az adatszolgáltató országon kívül székhellyel rendelkező bankok és más pénzüzetek (-)				
4. Összesített rövid és hosszú deviza opció pozíciók a nemzeti valuta ellenében				
a) Rövid pozíciók				
i. Vásárolt eladási opciók				
ii. Eladott vételi opciók				
b) Hosszú pozíciók				
i. vásárolt vételi opciók				
ii. eladott eladási opciók				

	Összesen	Lejárat szerinti bontás (hátralévő futamidő, ha alkalmazható)		
		1 hónapon belül	1 hónapon túl és 3 hónapon belül	3 hónapon túl és 1 éven belül
PRO MEMORIA: Értékkel bíró opciók:				
(1) Aktuális árfolyamon				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				
(2) +5 % (5 %-os értékcsökkenés)				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				
(3) -5 % (5 %-os értékcsökkenés)				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				
(4) +10 % (10 %-os értékcsökkenés)				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				
(5) -10 % (10 %-os értékcsökkenés)				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				
(6) Egyéb (részletezze)				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				

IV. Tájékoztató adatok

1. Rendszeresen és határidőben jelentendők:

- a) devizaárfolyamokhoz indexált rövid lejáratú nemzetivaluta-hitelek;
- b) devizában felmerülő, más módon (pl. nemzeti valutában) elszámolt pénzügyi eszközök
  - nem szállítható határidős ügyletek
    - i. rövid pozíciók;
    - ii. hosszú pozíciók,
  - egyéb eszközök;
- c) zálogjoggal terhelt eszközök
  - tartalékeszközök között,
  - egyéb devizaeszközök között;
- d) kölcsönügyletben vagy repóban érintett értékpapírok
  - kölcsönadott vagy repóban eladott és az I. szakasz tartalmazza,
  - kölcsönadott vagy repóban eladott, de az I. szakasz nem tartalmazza,
  - kölcsönvett vagy megvásárolt és az I. szakasz tartalmazza,
  - kölcsönvett vagy megvásárolt, de az I. szakasz nem tartalmazza;
- e) származtatott pénzügyi eszközök (nettó, piaci árhoz viszonyított)
  - határidős ügyletek,
  - tőzsdei határidős ügyletek,
  - swapügyletek,
  - opciók,
  - egyéb;

- f) a lejáratig egy évnél hosszabb futamidejű derivatívák (határidős, tőzsdei határidős vagy opciós szerződések), amelyekre pótlólagos fedezet hívható le
- összesített deviza határidős és tőzsdei határidős ügyletek rövid és hosszú pozíciói a nemzeti valuta ellenében (ideértve a deviza swapügyletek határidős lábát is)
    - i. rövid pozíciók;
    - ii. hosszú pozíciók,
  - összesített deviza opció rövid és hosszú pozíciói a nemzeti valuta ellenében
    - i. rövid pozíciók
      - vásárolt eladási opciók,
      - eladott vételi opciók;
    - ii. hosszú pozíciók
      - vásárolt vételi opciók,
      - eladott eladási opciók.
2. Ritkábban közzeendőők (pl. évente egyszer):
- a) a tartalékok pénznem szerinti összetétele (valutacsoportonként)
- az SDR-kosár valuták,
  - az SDR-kosárba nem tartozó valuták.

4. táblázat

Negyedéves nemzeti hozzájárulás az euróövezet nemzetközi befektetési pozícióihoz ⁽¹⁾

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
I. Közvetlen befektetés			<i>külső</i>
<i>Külföldön</i>	<i>külső</i>		
– Részeseések és visszaforgatott nyereség	<i>külső</i>		
i. MPI-k (kivéve központi bankok)	<i>külső</i>		
ii. Egyéb szektorok	<i>külső</i>		
– Egyéb tőke	<i>külső</i>		
i. MPI-k (kivéve központi bankok)	<i>külső</i>		
ii. Egyéb szektorok	<i>külső</i>		
<i>Az adatszolgáltató gazdaságban</i>		<i>külső</i>	
– Részeseések és visszaforgatott nyereség		<i>külső</i>	
i. MPI-k (kivéve központi bankok)		<i>külső</i>	
ii. Egyéb szektorok		<i>külső</i>	
– Egyéb tőke		<i>külső</i>	
i. MPI-k (kivéve központi bankok)		<i>külső</i>	
ii. Egyéb szektorok		<i>külső</i>	
II. Portfóliobefektetés ⁽²⁾			
<i>Részeseések</i>	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
i. Monetáris hatóságok	<i>külső/belső</i>	–	
ii. Államháztartás	<i>külső/belső</i>	–	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
iv. Egyéb szektorok	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
<i>Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok</i>	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
– Kötvények és váltók	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
i. Monetáris hatóságok	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
ii. Államháztartás	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
iv. Egyéb szektorok	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
– Pénzpiaci eszközök	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
i. Monetáris hatóságok	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
ii. Államháztartás	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
iv. Egyéb szektorok	<i>külső/belső</i>	<i>nemzeti</i>	
III. Pénzügyi derivatívák	<i>külső</i>	<i>külső</i>	<i>külső</i>
i. Monetáris hatóságok	<i>külső</i>	<i>külső</i>	<i>külső</i>
ii. Államháztartás	<i>külső</i>	<i>külső</i>	<i>külső</i>
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	<i>külső</i>	<i>külső</i>	<i>külső</i>
iv. Egyéb szektorok	<i>külső</i>	<i>külső</i>	<i>külső</i>
IV. Egyéb befektetés	<i>külső</i>	<i>külső</i>	<i>külső</i>
i. Monetáris hatóságok	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Hitelek/készpénz és betétek	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Egyéb eszközök/források	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
ii. Államháztartás	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Kereskedelmi hitelek	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Hitelek/készpénz és betétek	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Hitelek	<i>külső</i>		
– Készpénz és betétek	<i>külső</i>		
– Egyéb eszközök/források	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Hitelek/készpénz és betétek	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Egyéb eszközök/források	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
iv. Egyéb szektorok	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Kereskedelmi hitelek	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Hitelek/készpénz és betétek	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
– Hitelek	<i>külső</i>		
– Készpénz és betétek	<i>külső</i>		
– Egyéb eszközök/források	<i>külső</i>	<i>külső</i>	
V. Tartalékeszközök	<i>külső</i>		
<i>Monetáris arany</i>	<i>külső</i>		
<i>SDR-ek</i>	<i>külső</i>		
<i>Tartalékpozíció az IMF-nél</i>	<i>külső</i>		
<i>Deviza</i>	<i>külső</i>		
– Készpénz és betétek	<i>külső</i>		
– monetáris hatóságoknál	<i>külső</i>		
– MPI-knél (kivéve központi bankok)	<i>külső</i>		

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
– Értékpapírok	külső		
– Részvények	külső		
– Kötvények és váltók	külső		
– Pénzpiaci eszközök	külső		
– Pénzügyi derivatívák	külső		
Egyéb követelések	külső		

(¹) „külső”: – az euróövezeten kívüli rezidensekkel folytatott tranzakciók (portfóliobefektetési eszközök és a kapcsolódó jövedelem esetében a kibocsátó illetőségére utal)

„belső”: – az euróövezet különböző tagállamai közötti tranzakciók

„nemzeti”: – valamennyi, a részt vevő tagállamok rezidensei által folytatott, külföldi tranzakció (csak a portfóliobefektetési számlák forrásaival és a pénzügyi derivatívák számláinak nettó egyenlegével kapcsolatban használatos)

(²) A szektoronkénti bontás i. az euróövezeten kívüli portfóliobefektetési eszközök esetében az euróövezeti birtokosok; és ii. az euróövezeten belüli portfóliobefektetési eszközök és portfóliobefektetési források esetében az euróövezeti kibocsátók alapján történik.

5. táblázat

Éves nemzeti hozzájárulás az euróövezet nemzetközi befektetési pozícióihoz (¹)

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
I. Közvetlen befektetés			külső
<i>Külföldön</i>	külső		
– Részesedések és visszaforgatott nyereség	külső		
i. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső		
ii. Egyéb szektorok	külső		
amiből:			
Részesedések külföldi, tőzsdén jegyzett vállalatokban (piaci érték)	külső		
Részesedések külföldi, tőzsdén nem jegyzett vállalatokban (könyv szerinti érték)	külső		
Tájékoztató adat:			
Részesedések külföldi, tőzsdén jegyzett vállalatokban (könyv szerinti érték)	külső		
– Egyéb tőke	külső		
i. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső		
ii. Egyéb szektorok	külső		
<i>Az adatszolgáltató gazdaságban</i>		külső	
– Részesedések és visszaforgatott nyereség		külső	
i. MPI-k (kivéve központi bankok)		külső	
ii. Egyéb szektorok		külső	

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
amiből:			
Részesedések az euróövezeten belüli, tőzsdén jegyzett vállalatokban (piaci érték)		külső	
Részesedések az euróövezeten belüli, tőzsdén nem jegyzett vállalatokban (könyv szerinti érték)		külső	
Tájékoztató adat:			
Részesedések euróövezeten belüli, tőzsdén jegyzett vállalatokban (könyv szerinti érték)		külső	
– Egyéb tőke		külső	
i. MPI-k (kivéve központi bankok)		külső	
ii. Egyéb szektorok		külső	
II. Portfóliobefektetés^(?)			
<i>Részesedések</i>	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	–	
ii. Államháztartás	külső/belső	–	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
<i>Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok</i>	külső/belső	nemzeti	
– Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	nemzeti	
ii. Államháztartás	külső/belső	nemzeti	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
– Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	nemzeti	
ii. Államháztartás	külső/belső	nemzeti	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
III. Pénzügyi derivatívák	külső	külső	külső
i. Monetáris hatóságok	külső	külső	külső
ii. Államháztartás	külső	külső	külső
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső	külső	külső
iv. Egyéb szektorok	külső	külső	külső
IV. Egyéb befektetés	külső	külső	külső
i. Monetáris hatóságok	külső	külső	
– Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
– Egyéb eszközök/források	külső	külső	

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
ii. Államháztartás	külső	külső	
– Kereskedelmi hitelek	külső	külső	
– Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
– Hitelek	külső		
– Készpénz és betétek	külső		
– Egyéb eszközök/források	külső	külső	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső	külső	
– Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
– Egyéb eszközök/források	külső	külső	
iv. Egyéb szektorok	külső	külső	
– Kereskedelmi hitelek	külső	külső	
– Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
– Hitelek	külső		
– Készpénz és betétek	külső		
– Egyéb eszközök/források	külső	külső	
V. Tartalékeszközök	külső		
Monetáris arany	külső		
SDR-ek	külső		
Tartalékpozíció az IMF-nél	külső		
Deviza	külső		
– Készpénz és betétek	külső		
– monetáris hatóságoknál	külső		
– MPI-knél (kivéve központi bankok)	külső		
– Értékpapírok	külső		
– Részvények	külső		
– Kötvények és váltók	külső		
– Pénzpiaci eszközök	külső		
– Pénzügyi derivatívák	külső		
Egyéb követelések	külső		

(¹) „külső”: – az euróövezeten kívüli rezidensekkel folytatott tranzakciók (portfóliobefektetési eszközök és a kapcsolódó jövedelem esetében a kibocsátó illetőségére utal)

„belső”: – az euróövezet különböző tagállamai közötti tranzakciók

„nemzeti”: – valamennyi, a részt vevő tagállamok rezidensei által folytatott, külföldi tranzakció (csak a portfóliobefektetési számlák forrásaival és a pénzügyi derivatívák számláinak nettó egyenlegével kapcsolatban használatos)

(²) A szektoronkénti bontás i. az euróövezeten kívüli portfóliobefektetési eszközök esetében az euróövezeti birtokosok; és ii. az euróövezeten belüli portfóliobefektetési eszközök és portfóliobefektetési források esetében az euróövezeti kibocsátók alapján történik.

6. táblázat

A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok statisztikái az euró mint befektetési valuta nemzetközi szerepének elemzéséhez ⁽¹⁾

Az év első/utolsó hat hónapjában lebonyolított tranzakciók			
Euró	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Követelések	Kötelezettségek
			külső/belső
	– Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	– Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti
Június/december végi pozíciók			
Euró	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Követelések	Kötelezettségek
			külső/belső
	– Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	– Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti
Az év első/utolsó hat hónapjában lebonyolított tranzakciók			
US dollár	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Követelések	Kötelezettségek
			külső/belső
	– Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	– Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti
Június/december végi pozíciók			
US dollár	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Követelések	Kötelezettségek
			külső/belső
	– Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	– Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti
Az év első/utolsó hat hónapjában lebonyolított tranzakciók			
Egyéb valuták	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Követelések	Kötelezettségek
			külső/belső
	– Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	– Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti
Június/december végi pozíciók			
Egyéb valuták	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Követelések	Kötelezettségek
			külső/belső
	– Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	– Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti

⁽¹⁾ „külső” – az euróvezeten kívüli rezidensekkel folytatott tranzakciók (portfóliobefektetési eszközök és a kapcsolódó jövedelem esetében a kibocsátó illetőségére utal)
 „belső” – az euróvezet különböző tagállamai közötti tranzakciók
 „nemzeti” – valamennyi, a részt vevő tagállamok rezidensei által folytatott, külföldi tranzakció (csak a portfóliobefektetési számlák forrásaival és a pénzügyi derivatívák számláinak nettó egyenlegével kapcsolatban használatos)

7. táblázat

Negyedéves nemzeti hozzájárulás az euróövezet fizetési mérlegéhez földrajzi bontásban ⁽¹⁾

	Követel	Tartozik	Nettó
I. Folyó mérleg			
Áruk	3. lépés	3. lépés	3. lépés
Szolgáltatások	3. lépés	3. lépés	3. lépés
Jövedelem			
Munkavállalók díjazása	3. lépés	3. lépés	3. lépés
Befektetési jövedelem			
– Közvetlen befektetés	3. lépés	3. lépés	3. lépés
– Portfólióbefektetés	3. lépés		
– Egyéb befektetés	3. lépés	3. lépés	3. lépés
Folyó transferek	3. lépés	3. lépés	3. lépés
II. Tőkemérleg	3. lépés	3. lépés	3. lépés
	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
III. Pénzügyi mérleg			
Közvetlen befektetés			3. lépés
Külföldön			3. lépés
– Részesedések			3. lépés
– Visszaforgatott nyereség			3. lépés
– Egyéb tőke			3. lépés
Az adatszolgáltató gazdaságban			3. lépés
– Részesedések			3. lépés
– Visszaforgatott nyereség			3. lépés
– Egyéb tőke			3. lépés
– Portfólióbefektetés	3. lépés		
Részesedések	3. lépés		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3. lépés		
– Kötvények és váltók	3. lépés		
– Pénzpiaci eszközök	3. lépés		
Pénzügyi derivatívák			
Egyéb befektetés	3. lépés	3. lépés	3. lépés
i. Monetáris hatóságok	3. lépés	3. lépés	
ii. Államháztartás	3. lépés	3. lépés	
– Kereskedelmi hitelek	3. lépés	3. lépés	
– Hitelek/készpénz és betétek	3. lépés	3. lépés	
– Hitelek	3. lépés		
– Készpénz és betétek	3. lépés		
– Egyéb eszközök/források	3. lépés	3. lépés	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	3. lépés	3. lépés	
iv. Egyéb szektorok	3. lépés	3. lépés	
– Kereskedelmi hitelek	3. lépés	3. lépés	
– Hitelek/készpénz és betétek	3. lépés	3. lépés	
– Hitelek	3. lépés		
– Készpénz és betétek	3. lépés		
– Egyéb eszközök/források	3. lépés	3. lépés	
Tartalékeszközök			

⁽¹⁾ A 3. lépés a 9. táblázatban részletezett földrajzi bontásra utal.

8. táblázat

Éves nemzeti hozzájárulás az euróövezet nemzetközi befektetési pozícióihoz földrajzi bontásban ⁽¹⁾

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
I. Közvetlen befektetés			
<i>Külföldön</i>	3. lépés		
– Részesedések és visszaforgatott nyereség	3. lépés		
– Egyéb tőke	3. lépés		
<i>Az adatszolgáltató gazdaságban</i>		3. lépés	
– Részesedések és visszaforgatott nyereség		3. lépés	
– Egyéb tőke		3. lépés	
II. Portfólióbefektetés			
<i>Részesedések</i>	3. lépés		
<i>Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok</i>	3. lépés		
– Kötvények és váltók	3. lépés		
– Pénzpiaci eszközök	3. lépés		
III. Pénzügyi derivatívák			
IV. Egyéb befektetés	3. lépés	3. lépés	3. lépés
i. Monetáris hatóságok	3. lépés	3. lépés	
ii. Államháztartás	3. lépés	3. lépés	
– Kereskedelmi hitelek	3. lépés		
– Hitelek/készpénz és betétek	3. lépés		
– Hitelek	3. lépés		
– Készpénz és betétek	3. lépés		
– Egyéb eszközök/források	3. lépés	3. lépés	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	3. lépés	3. lépés	
iv. Egyéb szektorok	3. lépés	3. lépés	
– Kereskedelmi hitelek	3. lépés		
– Hitelek/készpénz és betétek	3. lépés		
– Hitelek	3. lépés		
– Készpénz és betétek	3. lépés		
– Egyéb eszközök/források	3. lépés		
V. Tartalékeszközök			

⁽¹⁾ A 3. lépés a 9. táblázatban részletezett földrajzi bontásra utal.

9. táblázat

Az EKB földrajzi bontása a negyedéves fizetésimérleg-tranzakciókhoz és az éves nemzetközi befektetési pozíció adataihoz

-
- Dánia
  - Svédország
  - Egyesült Királyság
  - EU-intézmények ⁽¹⁾
  - Egyéb EU-tagállamok (azaz a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia) ⁽²⁾
  - Svájc
  - Kanada
  - Amerikai Egyesült Államok
  - Japán
  - Offshore pénzpiacok ⁽³⁾
  - Nemzetközi szervezetek az EU-intézmények kivételével ⁽⁴⁾
  - Egyéb ⁽⁵⁾
-

⁽¹⁾ Lásd a 12. táblázat összeállítását. Egyedi bontásra nincs szükség.

⁽²⁾ Egyedi bontásra nincs szükség.

⁽³⁾ Csak a fizetési mérleg pénzügyi számlája, a kapcsolódó jövedelmek számlája és a nemzetközi befektetési pozícióra kötelező. Az offshore pénzpiacokkal végzett folyó mérleg (a jövedelem kivételével) tranzakciókat külön-külön vagy megkülönböztethetően kell jeleníteni a maradványtétel kategóriájában. Lásd a 11. táblázat összetételét. Egyedi bontás nem szükséges.

⁽⁴⁾ Lásd a 12. táblázat összeállítását. Egyedi bontásra nincs szükség.

⁽⁵⁾ Kiszámítása maradványértékként történik (az euróövezet fizetési mérlege/nemzetközi befektetési pozíció teljes tagállami hozzájárulása és a fent felsorolt ügyfeleknek megfelelő összegek közötti különbség).

---

10. táblázat

Az euróövezet tagállamaihoz tartozó területek vagy azokkal társult országok**Az euróövezet részét képező területek:**

-
- Helgoland: Németország,
  - Kanári-szigetek, Ceuta és Melilla: Spanyolország,
  - Monaco, Guyana, Guadeloupe, Martinique, Réunion, Saint Pierre és Miquelon, Mayotte: Franciaország,
  - Madeira, Azori-szigetek: Portugália,
  - Åland-szigetek: Finnország.
-

A külföld (RoW) keretében feltüntetendő, az euróövezet tagállamaival társult területek:

-
- Büsingen (nem Németország),
  - Andorra (nem Spanyolország és nem Franciaország),
  - Holland Antillák és Aruba (nem Hollandia),
  - Francia Polinézia, Új-Kaledónia és a Wallis- és Futuna-szigetek (nem Franciaország),
  - San Marino és Vatikánváros (nem Olaszország).
-

11. táblázat

Az offshore pénzpiacok jegyzéke az EKB negyedéves fizetésimérleg-tranzakciók és az éves nemzetközi befektési pozíció adatok földrajzi bontásához

ISO-kódok	Eurostat + OECD Offshore pénzpiacok
AD	Andorra
AG	Antigua és Barbuda
AI	Anguilla
AN	Holland Antillák
BB	Barbados
BH	Bahrein
BM	Bermuda
BS	Bahama-szigetek
BZ	Belize
CK	Cook-szigetek
DM	Dominika
GD	Grenada
GG	Guernsey
GI	Gibraltár
HK	Hongkong
IM	Man-sziget
JE	Jersey
JM	Jamaica
KN	Saint Kitts és Nevis
KY	Kajmán-szigetek
LB	Libanon
LC	Saint Lucia
LI	Liechtenstein
LR	Libéria
MH	Marshall-szigetek
MS	Montserrat
MV	Maldív-szigetek
NR	Nauru
NU	Niue
PA	Panama
PH	Fülöp-szigetek
SG	Szingapúr
TC	Turks- és Caicos-szigetek
VC	Saint Vincent és Grenadine-szigetek
VG	Brit Virgin-szigetek
VI	Amerikai Virgin-szigetek
VU	Vanuatu
WS	Szamoa

12. táblázat

A nemzetközi szervezetek ⁽¹⁾ jegyzéke az EKB negyedéves fizetésimérleg-tranzakciók és az éves nemzetközi befektetési pozíció adatok földrajzi bontásához**1. Az Európai Unió intézményei**1.1. *Az Európai Unió legfőbb intézményei, szervei és szervezetei (az EKB kivételével)*

EBB (Európai Beruházási Bank)

EB (Európai Bizottság)

EFA (Európai Fejlesztési Alap)

EBA (Európai Beruházási Alap)

1.2. *Az Európai Unió általános költségvetésébe tartozó egyéb intézményei, szervei és szervezetei*

Európai Parlament

Az Európai Unió Tanácsa

Bíróság

Számvevőszék

Gazdasági és Szociális Bizottság

Régiók Bizottsága

Az Európai Unió egyéb intézményei, szervei és szervezetei

2. Nemzetközi szervezetek2.1. *Nemzetközi monetáris szervezetek*

IMF (Nemzetközi Valutaalap)

BIS (Nemzetközi Fizetések Bankja)

2.2. *Nemzetközi nem monetáris szervezetek*2.2.1. *Az Egyesült Nemzetek legfőbb szervei*

WTO (Kereskedelmi Világszervezet)

IBRD (Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank)

IDA (Nemzetközi Fejlesztési Társulás)

2.2.2. *Az Egyesült Nemzetek egyéb szervei*

UNESCO (az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete)

FAO (Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezet)

WHO (Egészségügyi Világszervezet)

IFAD (Nemzetközi Mezőgazdaság-fejlesztési Alap)

IFC (Nemzetközi Pénzügyi Társaság)

MIGA (Multilaterális Beruházásgarancia Ügynökség)

UNICEF (az Egyesült Nemzetek Gyermekalapja)

UNHCR (az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága)

UNRWA (az Egyesült Nemzetek Palesztin Menekülteket Segélyező és Munkaközvetítő Hivatala)

IAEA (Nemzetközi Atomenergia Ügynökség)

ILO (Nemzetközi Munkaügyi Szervezet)

ITU (Nemzetközi Távközlési Unió)

---

(1) Az Európai Bizottság (Eurostat) BoP Vademecum alapján.

2.2.3. Egyéb főbb nemzetközi intézmények, szervek és szervezetek (az EKB nélkül)

OECD (Gazdasági Együtműködési és Fejlesztési Szervezet)

IADB (Amerikaközi Fejlesztési Bank)

AfDB (Afrikai Fejlesztési Bank)

AsDB (Ázsiai Fejlesztési Bank)

EBRD (Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank)

IIC (Amerikaközi Befektetési Társaság)

NIB (Skandináv Befektetési Bank)

IBEC (Nemzetközi Gazdasági Együtműködési Bank)

IIB (Nemzetközi Befektetési Bank)

CDB (Karibi Fejlesztési Bank)

AMF (Arab Pénzügyi Alap)

BADEA (Banque arabe pour le développement économique en Afrique)

CASD (Közép-afrikai Államok Fejlesztési Bankja)

Afrikai Fejlesztési Alap

Ázsiai Fejlesztési Alap

Fonds spécial unifié de développement

CABEI (Közép-amerikai Gazdasági Integrációs Bank)

ADC (Andesi Fejlesztési Társaság)

2.2.4. Egyéb nemzetközi szervezetek

NATO (Észak-atlanti Szerződés Szervezete)

Európa Tanács

ICRC (a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága)

ESA (Európai Úrügynektség)

EPO (Európai Szabadalmi Hivatal)

EUROCONTROL (Európai Szervezet a Légiközlekedés Biztonságáért)

EUTELSAT (Európai Műholdas Távközlési Szervezet)

INTELSAT (Nemzetközi Műholdas Távközlési Szervezet)

EBU/UER (Európai Műsorszóró Szövetség/Union européenne de radio-télévision)

EUMETSAT (Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete)

ESO (Európai Déli Obszervatórium)

ECMWF (Európai Középtávú Előrejelző Központ)

EMBL (Európai Molekuláris Biológiai Laboratórium)

CERN (Európai Nukleáris Kutatóintézet)

IOM (Nemzetközi Migrációs Szervezet)

13. táblázat

A KÖVETELMÉNYEK ÉS HATÁRIDŐK ÖSSZEFOGLALÁSA

Tétel	1. bázisidőszak	1. adattovábbítás/határidő	Ezen ajánlás és az EKB/2004/15 iránymutatás vonatkozó rendelkezése(i)
Földrajzi bontás (az egyéb befektetési eszközök nélkül)			Iránymutatás 2. cikk (4) bekezdés, ajánlás IV. melléklet 2. szakasz
Negyedéves fizetésimérleg-adatok	2003. I. negyedév–2004. I. negyedév	2004. június vége	Ajánlás III. melléklet 7. táblázat
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2002. és 2003.	2004. szeptember vége	Ajánlás III. melléklet 8. táblázat
Földrajzi bontás az egyéb befektetési eszközökhöz			Iránymutatás 2. cikk (4) bekezdés, ajánlás IV. melléklet 2. szakasz
Negyedéves fizetésimérleg-adatok	2004. I. negyedév–2005. II. negyedév	2005. szeptember vége	Ajánlás III. melléklet 7. táblázat
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2003. és 2004.	2005. szeptember vége	Ajánlás III. melléklet 8. táblázat
Negyedéves nemzetközi befektetési pozíció adatok:	2003. IV. negyedév–2004. III. negyedév	2004. december vége	Iránymutatás 3. cikk (4) bekezdés
Portfólióbefektetés értékpapíronként			
Negyedéves nemzetközi befektetési pozíció adatok:	2007. IV. negyedév pozíciója	2008. március vége	Iránymutatás 2. cikk (6) bekezdés
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2007	2008. szeptember vége	Iránymutatás 2. cikk (6) bekezdés
Portfólióbefektetési (belső) eszközök a kibocsátó szektora szerinti bontásban			Iránymutatás 2. cikk (3) bekezdés
Havi fizetésimérleg-adatok	2006. január–április	2006. június	Ajánlás III. melléklet 1. táblázat
Negyedéves fizetésimérleg-adatok	2006. I. negyedév	2006. június vége	Ajánlás III. melléklet 2. táblázat
Negyedéves nemzetközi befektetési pozíció adatok:	2005. IV. negyedév és 2006. I. negyedév	2006. június vége	Ajánlás III. melléklet 4–5. táblázat
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2005	2006. szeptember vége	Ajánlás III. melléklet 4–5. táblázat
Külföldi közvetlen befektetés kiegészítő bontások a részesedések értékelése alapján			Ajánlás IV. melléklet 1.3. szakasz
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2004 és 2005	2006. szeptember vége	Ajánlás III. melléklet 5. táblázat és IV. melléklet 1. táblázat
Megosztott kölcsönök/betétek			
Havi fizetésimérleg-adatok	2004. január és február	2004. április	Ajánlás III. melléklet 1. táblázat
Negyedéves fizetésimérleg-adatok	2004. I. negyedév	2004. június vége	Ajánlás III. melléklet 2. táblázat
Negyedéves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2003. IV. negyedév–2004. III. negyedév	2004. december vége	Ajánlás III. melléklet 4. táblázat
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2003	2004. szeptember vége	Ajánlás III. melléklet 5. táblázat

Tétel	1. bázisidőszak	1. adattovábbítás/határidő	Ezen ajánlás és az EKB/2004/15 iránymutatás vonatkozó rendelkezése(i)
A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok pénznemek szerinti bontása (euró/nem euró) Hat hónapos tranzakciók Június/december végi pozíciók	2004. július–december 2004	2005. június vége 2005. június vége	Iránymutatás 3. cikk (6) bekezdés Ajánlás III. melléklet 6. táblázat Ajánlás III. melléklet 6. táblázat
A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok pénznemek szerinti bontása (euró/USD/egyéb valuták) Hat hónapos tranzakciók Június/december végi pozíciók	2007. július–december 2007	2008. június vége 2008. június vége	Iránymutatás 3. cikk (6) bekezdés Ajánlás III. melléklet 6. táblázat Ajánlás III. melléklet 6. táblázat

IV. MELLÉKLET

A FIZETÉSI MÉRLEGBEN, A NEMZETKÖZI BEFEKTETÉSI POZÍCIÓ STATISZTIKÁBAN ÉS A NEMZETKÖZI TARTALÉKOK JELENTÉSÉBEN HASZNÁLTATOS FOGALMAK ÉS MEGHATÁROZÁSOK

Annak érdekében, hogy az euróövezetre egyértelmű, összesített külső statisztikák készülhessenek, a fizetésimérleg-statisztika (jövedelem, tőke- és pénzügyi mérleg), a nemzetközi befektetési pozíció statisztika és a nemzetközi tartalékok jelentése területén fogalmak és meghatározások kerültek kidolgozásra. E fogalmak és meghatározások az úgynevezett végrehajtási csomagon (1996. július) és az Európai Központi Bank (EKB) Kormányzótanácsa által jóváhagyott egyéb dokumentumokon alapulnak. E fogalmak és meghatározások kidolgozásakor hivatkozásként sor került olyan jelenlegi nemzetközi szabványok felhasználására, mint a Nemzetközi Valutaalap (IMF) Fizetési mérleg kézikönyvének ötödik kiadása (a továbbiakban: „BPM5”) és az IMF/Nemzetközi Fizetések Bankjának nemzetközi tartalékokra és devizalikviditásra vonatkozó jelentése. A legfontosabb harmonizációs javaslatok felsorolása lentebb történik, összhangban az EKB <http://www.ecb.int> weboldalán közzétett, „Az euróövezet fizetési mérlege és nemzetközi befektetési pozíciója (a tartalékokat is beleértve)” módszertani megjegyzéseivel. További útmutatás található az EKB az Európai Unió fizetési mérlegének/befektetési pozíciójának statisztikai módszerei (a továbbiakban: „BoP Book”) kiadványának 2. és 3. fejezetében, amely kiadvány évente átdolgozásra kerül, és egyaránt elérhető a weboldalon illetve nyomtatott formában.

1. Egyes tételek fogalmai és meghatározásai**1.1. Befektetések jövedelme (lásd a BoP Book 3.4. szakaszát)**

A befektetési jövedelem tartalmazza az euróövezet rezidensei tulajdonában lévő, euróövezeten kívüli pénzügyi eszközökből (bevételek) származtatott jövedelmet és az euróövezet euróövezeten kívüli rezidensek tulajdonában lévő pénzügyi eszközeiből (kiadások) származtatott jövedelmet. Ha külön azonosítható, a (tőke) pozíciókon realizált nyereség és veszteség nem befektetési jövedelemnek minősül, hanem a befektetés értékében a piaci árfejlődések miatt bekövetkező változásnak.

A befektetési jövedelem magában foglalja a közvetlen tőkebefektetésből, a portfólióbefektetésből és egyéb befektetésekből, valamint az eurórendszer tartalékeszközeiből származó jövedelmet. A kamatderivatívák kapcsolatos nettó tranzakciókat azonban a „pénzügyi derivatívák” között tartják nyilván a pénzügyi mérlegben. A visszaforgatott jövedelmek a „közvetlen befektetésből származó jövedelmek” között kerülnek feltüntetésre. Ezek meghatározása úgy történik, mint a közvetlen befektető részesedése az adott bázisidőszakban a közvetlen befektetéssel érintett társaság által megkeresett összes összevont nyereségből (adózás, kamatfizetés és értékcsökkenés elszámolása után), csökkentve az adott bázisidőszakban esedékes osztalékokkal, akkor is, ha ezek az osztalékok korábbi időszakokban megkeresett nyereséghez kapcsolódnak.

A havi és negyedéves fizetésimérleg-adatokra vonatkozó követelmények megközelítőleg megegyeznek az IMF-nek a BPM5-ben meghatározott szabványos összetevőivel. A fő különbség az, hogy az EKB nem követeli meg a részesedés közvetlen befektetésből származó jövedelmének lebontását felosztott és fel nem osztott nyereségre.

A kamatjövedelem kimutatása eredményelszámolási alapon történik (ez a havi adatokra nem elvárás). Az osztalék nyilvántartása azzal a nappal történik, amikor kifizetése esedékessé válik. A visszaforgatott nyereséget arra az időszakra kell elkönyvelni, amikor az képződött.

1.2. Tőkemérleg (lásd a BoP Book 3.6. szakaszát)

A tőkemérleg a tőketranszfereket és a nem termelt nem pénzügyi eszközök beszerzését/eladását fedi le. A folyó transzfereket a folyó mérlegben kell nyilvántartani. A tőketranszferek a következőkből állnak: i. a tárgyi eszközök tulajdonjogának transzfere; ii. a tárgyi eszközök beszerzéséhez vagy eladásához kapcsolódó, vagy azoktól függő pénzeszközök transzfere; és iii. a hitelezők által a kötelezettségek ellenszolgáltatás nélküli elengedése. A tőketranszferek történhetnek pénzben vagy természetben (a tartozáselengedéshez hasonlóan). A folyó transzferek és a tőketranszferek közötti különbség a gyakorlatban a fogadó ország általi felhasználásban mutatkozik meg. A nem termelt, nem pénzügyi eszközök beszerzése/eladása általában olyan immateriális javakra vonatkozik, mint a szabadalmak, lízingszerződések vagy más átruházható szerződések. A tőkemérleg e tétele alatt csak az ilyen eszközök vételét/eladását – de nem a használatát – kell nyilvántartani.

Míg az IMF tőkemérleg összetevőire vonatkozó előírásai tartalmazzák a szektor szerinti bontást „államháztartás” és „egyéb szektorok” tételekre (további bontással ezt követően), az EKB csak egyösszegű tőkeszámlát állít össze, bontás nélkül.

1.3. Közvetlen tőkebefektetés (lásd a BoP Book 3.7. szakaszát)

A közvetlen tőkebefektetés a nemzetközi befektetésnek egy olyan kategóriája, amely tükrözi az egyik gazdaságban rezidens jogalany azon célkitűzését, hogy tartós érdekeltséget szerezzen egy másik gazdaságban rezidens vállalkozásban. Összhangban a nemzetközi szabványokkal (IMF) a „10 %-os tulajdoni részesedés ismérvet” alkalmazzák a közvetlen befektetési viszony – azaz tartós érdekeltség – létezésére következtetéshez, az euróövezet fizetési-mérleg-/nemzetközi befektetési pozíciója esetén. E feltétel alapján közvetlen befektetési kapcsolat létezhet több kapcsolt vállalkozás között, függetlenül attól, hogy a kapcsolat egy láncot vagy láncok sorozatát foglalja magában. A kapcsolat kiterjedhet a közvetlen befektetéssel érintett vállalkozás leányvállalataira, leányvállalatok leányvállalataira és kapcsolt vállalkozásaira. A közvetlen befektetés megvalósulását követően minden azt követő pénzügyi folyamatot/pozíciót a kapcsolt vállalkozások között/azok vonatkozásában a közvetlen befektetési tranzakciók/pozíciók között kell nyilvántartani (!).

Az IMF előírásokat és az Eurostat/OECD iránymutatásokat követve, az euróövezet közvetlen befektetési kapcsolatait az irány szerinti alapelv alkalmazásával kell nyilvántartani, ami azt jelenti, hogy az euróövezetben rezidens közvetlen befektető és az euróövezeten kívüli közvetlen befektetéssel érintett vállalkozás közötti pénzügyi tranzakciók „külföldi közvetlen befektetésnek” minősülnek. Ezzel szimmetrikusan a rezidens közvetlen befektetéssel érintett vállalkozás és az euróövezeten kívüli közvetlen befektetők közötti pénzügyi tranzakciók az euróövezet fizetési mérlegében a „közvetlen befektetés az adatszolgáltató gazdaságban” tételbe tartoznak.

A közvetlen befektetés összetevői a saját tőke, visszaforgatott nyereség és a különböző vállalkozási hitel-műveletekhez kapcsolódó „egyéb tőke”. A saját tőke tartalmazza a fióktelepekbe fektetett tőkét, valamint a leányvállalatokban és kapcsolt vállalkozásokban való részesedést. A visszaforgatott nyereség magában foglalja a közvetlen befektető részesedésének ellentételezését a leányvállalatok vagy kapcsolt vállalkozások nyereségének osztlékként fel nem osztott részéből, valamint a fióktelepek közvetlen befektetőnek át nem utalt, „befektetési jövedelemként” nyilvántartott nyereségét. Az „egyéb tőke” magában foglalja a kapcsolt vállalkozások közötti összes pénzügyi műveletet (pénzeszközök kölcsönzése és kölcsönadása) – ideértve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és szállítói hiteleket (azaz a kereskedelmi hiteleket) – a közvetlen befektetők és leányvállalatok, fióktelepek és kapcsolt vállalkozások között.

A közvetlen befektetési pozíció értékelését illetően a nemzetközileg ajánlott megközelítés a piaci árak használata. A tőzsdén jegyzett közvetlen befektetéssel érintett társaságok ezt a megközelítést alkalmazzák a részesedések értékelésekor. Ezzel szemben a tőzsdén nem jegyzett közvetlen befektetéssel érintett társaságok esetében a részesedések értékelése a könyv szerinti érték alapján történik, a következő könyvelési tételeket tartalmazó általános meghatározás használatával:

- i. befizetett tőke (saját részvények nélkül és a névértéken felüli befizetéssel együtt);
- ii. a tartalék minden fajtája (ideértve a beruházási támogatásokat, amennyiben a számviteli alapelvek azt a társaság tartalékának minősítik); és
- iii. nettó eredménytartalék veszteség nélkül (a folyó év eredményeivel együtt).

Tájékoztató adatként a tőzsdén jegyzett, közvetlen befektetéssel érintett társaságokban lévő részesedések könyv szerinti értékét szintén fel kell tüntetni ugyanazon közös meghatározás alkalmazásával.

Az EKB és a Bizottság (Eurostat) külföldi közvetlen befektetésekkel foglalkozó közös munkacsoportja munkája a módszertan és gyakorlatok tagállamok között harmonizálását célzó ajánlások elfogadásához vezetett.

1.4. Portfólióbefektetések (lásd a BoP Book 3.8. szakaszát)

Az euróövezet portfólióbefektetései tartalmazzák i. részesedéseket; és ii. a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat kötvények, váltók és pénzügyi eszközök formájában, amennyiben azok nem minősülnek közvetlen befektetésnek vagy tartalékeszköznek. A pénzügyi derivatívák csakúgy, mint a visszavásárlási megállapodások és az értékpapír-kölcsönügylet a portfólióbefektetés köréből kizárt.

A „részesedések” tétel magában foglalja az összes olyan eszközt, amely megtestesíti egy bejegyzett vállalkozás – valamennyi hitelezői igénye kielégítése utáni – maradványértékére való követeléseket. A részvények, elsőbbségi részvények, tulajdonjegyek vagy hasonló dokumentumok tulajdonosi részesedést fejeznek ki. A kollektív befektetési intézményekben való tranzakciók/részesedések – pl. befektetési alapok – szintén ide tartoznak.

A kötvények és váltók olyan értékpapírok, amelyek eredeti futamideje egy évnél hosszabb, és tulajdonosának általában: i. feltétlen jogot biztosítanak egy rögzített monetáris jövedelemre vagy szerződésben meghatározott változó monetáris jövedelemre (az adós nyereségétől független kamatfizetés); és ii. feltétlen jogot biztosítanak egy rögzített összegű tőketörlesztésre meghatározott napon vagy napokon.

A kötvényekkel és váltókkal ellentétben, a pénzügyi eszközök egyéves vagy annál rövidebb eredeti futamidővel kibocsátott értékpapírok. Általában feltétlen jogot biztosítanak tulajdonosuknak egy előre rögzített összegre egy meghatározott napon. Ezekkel az eszközökkel általában diszkontáron, szervezett piacokon kereskednek; a diszkont mértéke a kamatlábtól és a lejáratig fennmaradó futamidőtől függ.

A portfólióbefektetési adatgyűjtési rendszerek munkacsoportjának jelentését nemzeti megvalósíthatósági tanulmányok követték az euróövezetben az értékpapíronkénti adatgyűjtés lehetőségét illetően. E vizsgálatok az Európai Unió akkori 15 tagállamában folytak, és azzal a megállapodással zárultak, hogy legalább az euróövezet negyedéves portfólióbefektetési pozícióira vonatkozó adatok gyűjtését értékpapíronként kell végezni. Ez a megállapodás meghatározta a portfólióbefektetési statisztikák összeállításának négy elfogadott modelljét, amelyeket a VII. melléklet táblázata tartalmaz.

(!) Az Európai Bizottság (Eurostat) BoP Vademecum alapján.

Az euróövezet portfólióbefektetési nettó kötelezettségeinek ágazati bontása esetében a nemzetközi befektetési pozíció adataira ugyanazon követelmények vonatkoznak, mint a fizetési mérleg tranzakcióira.

A portfólióbefektetési tranzakciók nyilvántartására az euróövezet fizetési mérlegében akkor kerül sor, amikor az euróövezeti hitelezők vagy adósok lekönnyvelik követelésüket vagy tartozásukat. A tranzakciók nyilvántartása a kapott vagy fizetett tényleges áron történik, csökkentve a jutalékokkal és költségekkel. Így a kamatozó értékpapírok esetében magukban foglalják az utolsó kamatfizetés óta felhalmozott kamatot, míg a névérték alatt kibocsátott értékpapírok esetében a kibocsátás óta felhalmozott kamatot is. A felhalmozott kamat figyelembevétele szükséges a negyedéves fizetési mérleg pénzügyi mérlegében és a nemzetközi befektetési pozícióban; a havi fizetési mérlegben hasonló eljárás javasolt; a negyedéves (és havi) pénzügyi mérlegben e tételeinek ellentételezését a megfelelő jövedelem sorában kell kimutatni.

1.5. Pénzügyi derivatívák (lásd a BoP Book 3.9. szakaszát is)

A pénzügyi derivatívák olyan pénzügyi eszközök, amelyek egy adott pénzügyi eszközhöz, mutatóhoz vagy áruhoz kapcsolódnak, és amelyeken keresztül bizonyos pénzügyi kockázatokkal a pénzpiacokon azok saját jogán lehet kereskedni. A pénzügyi származtatott termékek tranzakciót külön tranzakcióként kezelik, nem pedig azon mögöttes tranzakció értékének szerves részeként, amelyhez esetlegesen kapcsolódnak.

Az opciók, határidős ügyletek, swapügyletek, határidős devizaügyletek, hitelderivatívák és beágyazott derivatívák tranzakcióit és pozícióit a fizetési mérlegben a nemzetközi tartalékok között és a nemzetközi befektetési pozícióban tüntetik fel. Gyakorlati okokból a beágyazott derivatívákat nem különböztetik meg azon mögöttes eszköztől, amelyhez kapcsolódnak.

A kamatderivatívákhoz kapcsolódó nettó tranzakciókat pénzügyi derivatívaként kell nyilvántartani, nem pedig befektetési jövedelemként, egy újabb keletű nemzetközi megállapodással összhangban. A hitelderivatívák sajátos instrumentumainak osztályozását esetenként kell elvégezni.

A kezdeti letétbe történő befizetések a betétekben való változásnak minősülnek, és azokat – ha azonosíthatóak – az „egyéb befektetés” alatt kell nyilvántartani. A változó letétbe történő befizetések kezelése a letét formájától függ: az opciós típusú változó letétek elvben a betétek változásának minősülnek, és azokat – ha azonosíthatóak – az „egyéb befektetés” alatt kell nyilvántartani. A tőzsdei határidős típusú változó letétek elvben származtatott ügylet tranzakciójának minősülnek, és ezért azokat a „pénzügyi derivatívák” között kell nyilvántartani.

Az opciók esetében a teljes díjat (azaz az opció vételi/eladási árát és a felmerülő szolgáltatási költséget) kell kimutatni.

A pénzügyi derivatívák értékelését a piaci érték elve alapján kell elvégezni.

A pénzügyi származtatott ügyletek tranzakcióinak nyilvántartására akkor kerül sor, amikor az euróövezeti hitelezők vagy adósok lekönnyvelik követelésüket vagy tartozásukat. Bizonyos pénzügyi derivatívák esetén az eszközök és források tranzakcióinak elkülönítésében felmerülő gyakorlati problémák miatt az euróövezet fizetési mérlegében minden, pénzügyi származtatott termékre vonatkozó tranzakció nettó módon kerül feltüntetésre. A nemzetközi befektetési pozíció statisztikában a pénzügyi derivatívákból fakadó követelés- és kötelezettségpozíciók bruttó alapon szerepelnek, a tartalékeszköz kategóriába tartozó pénzügyi derivatívák kivételével, amelyek nyilvántartása nettó alapon történik.

1.6. Egyéb befektetés (lásd a BoP Book 3.10. szakaszát)

Az egyéb befektetés egy maradványkategória, amely tartalmazza az összes olyan pénzügyi tranzakciót, amely nem tartozik a közvetlen befektetések, portfólióbefektetés, pénzügyi derivatívák vagy tartalékeszközök kategóriába.

Az egyéb befektetés tartalmazza a kereskedelmi hiteleket, kölcsönöket, készpénzt és betéteket és az egyéb eszközöket/egyéb forrásokat. Magában foglalja továbbá az egyéb befektetésnek minősített eszközökre elszámolt felhalmozott jövedelem ellentételező könyvelését.

A kereskedelmi hitelek olyan követelések vagy kötelezettségek, amelyek az euróövezet szállítói vagy vevői által nyújtott – termék és szolgáltatási ügyletekhez vagy az ilyen ügyletekkel összefüggő befejezetlen (vagy elvégzendő) termelésre kifizetett előleghez kapcsolódó – közvetlen hitelezésből eredően merülnek fel.

A kölcsönök/készpénz és betétek a következő pénzügyi eszközök tranzakcióit/egyenlegeit tartalmazzák: hitelek, azaz oly módon létrehozott pénzügyi eszközök, hogy a hitelező (kölcsönadó) közvetlenül hitelez forrásokat az adósok (kölcsönvevők) egy olyan megállapodás alapján, amelyben a hitelező vagy nem kap biztosítékot, vagy egy nem forgatható okmányt vagy eszközt kap, repó típusú műveletek, készpénz és betétek. Ez többek között magában foglalja a kereskedelemfinanszírozási és egyéb hiteleket és előlegeket (ideértve a jelzálogot) és a pénzügyi lízinget. A „hitelek” és „készpénz és betétek” között a kölcsönvevő jellege alapján tesznek különbséget. A különbségtétel azt vonja maga után, hogy a követelés oldalon az euróövezet pénztartó szektora által az euróövezeten kívüli bankoknak átadott pénzt „betét”-ként kell besorolni, illetve az euróövezet pénztartó szektora által az euróövezeten kívüli banknak nem minősülő intézeteknek (azaz bankokon kívüli szervezeti egységek) átadott pénzt „hitel”-ként kell besorolni. Ez végül maga után vonja azt is, hogy az euróövezeti MPI-kre és a külföldi bankokra kiterjedő valamennyi ügyletet „betét”-ként kell besorolni.

Az euróövezet fizetési mérlegében/nemzetközi befektetési pozíciójában minden repótípusú műveletet, azaz visszavásárlási megállapodásokat, sell/buy-back műveleteket és az értékpapír-kölcsönzést (fedezetként készpénz cseréjével) biztosított hitelként kell kezelni, nem értékpapírok egyszeri vétele/eladásaként, és azt az „egyéb befektetés” alatt kell feltüntetni abban az euróövezet rezidens szektorban, amelyik a műveletet végzi. A bankok és egyéb pénzügyi vállalkozások gyakorlatával is összhangban álló ezen eljárás célja, hogy jobban tükrözze e pénzügyi eszközök gazdasági értelmét.

Az egyéb eszközök/egyéb források tartalmazzák minden egyéb tételt a kereskedelmi hitel, kölcsönök, készpénz és betétek kivételével.

Az „egyéb befektetés” alatt található euróövezeti „eurórendszer” szektor tartalmazza a nem részt vevő tagállamok nemzeti központi bankjaival (NKB-k) a TARGET rendszer működéséhez kapcsolódóan az eurórendszer nettó pozícióit. Ezek a Központi Bankok Európán belüli Rendszerének (KBER) euróban vezetett egyenlegei/számlái, és hasonlóak a monetáris pénzügyi intézmények (MPI-k) nostro-/vostroszámláinak tranzakcióihoz, és ezért azokat az EKB-nak nettó alapon, a források között jelentik.

A „tulajdonjog átadása”, „elszámolás ideje” és a „fizetés ideje” alapelvek mind megfelelnek az IMF szabványoknak.

A BPM5 szabványos összetevőivel összevetve a bontás szerinti bemutatásban is különbség van (azaz a szektor az elsődleges). Ez a szektor szerinti bontás azonban összeegyeztethető a BPM5 bontásával, mivel ott az eszköztípusok élveznek elsőbbséget. A havi fizetésimérleg-adatoknál az MPI szektorban elvárás a rövid lejáratú és a hosszú lejáratú tranzakciók megkülönböztetése. A BPM5 bemutatáshoz hasonlóan a készpénzt és a betéteket megkülönböztetik a hiteltől és egyéb befektetésektől.

1.7. Tartalékeszközök (lásd a BoP Book 3.11. szakaszt)

Az euróövezet tartalékeszközei az eurórendszer, azaz az EKB és az NKB-k tartalékeszközeiből állnak.

A tartalékeszközöknek i. az eurórendszer hatáskörrel rendelkező monetáris hatósága vagy egy NKB hatékony ellenőrzése alatt kell állniuk; és ii. az eurórendszer euróövezeten kívüli rezidenseivel szembeni magas likviditású, piacképes és hitelképes követeléseinek kell lenniük, amelyek nem euróban denomináltak, illetve lehet még arany, IMF tartalékpozíció vagy különleges lehvási jogok (SDR).

Ez a meghatározás kifejezetten kizárja az euróövezet rezidenseivel szemben devizában fennálló követeléseknek és az euróövezeten kívüli rezidensekkel szemben euróban fennálló követeléseknek akár nemzeti, akár euróövezeti szinten tartalékeszközként történő kezelését. Hasonlóképpen a központi kormányzat és/vagy államkincstár devizapozícióira nem terjed ki az euróövezet tartalékeszközeinek meghatározása, az Európai Közösséget létrehozó szerződés intézményi szabályaival összhangban.

Az EKB tartalékeszközei azok az eszközök, amelyeket a KBER alapokmánya 30. cikkének megfelelően összevontak, és ily módon az EKB közvetlen és hatékony ellenőrzése alatt állónak minősülnek. Mindaddig, amíg nem történik további tulajdonátadás, az NKB-knál maradó tartalékeszközök azok közvetlen és hatékony ellenőrzése alatt maradnak, és az egyes NKB-k saját tartalékeszközeinek minősülnek.

Az eurórendszer nemzetközi tartalék-tranzakcióinak bemutatása a havi tranzakciók összesített értékét mutatja. További részletek az eurórendszer arany-, deviza-, SDR-követelés és IMF-tartalékpozíció tranzakcióiról negyedévente állnak rendelkezésre, a BPM5 szabványos összetevőit követve. A pénzügyi derivatívákra külön kategória jelenik meg, összhangban az IMF közelmúltban e területen tett ajánlásával.

Az eurórendszer tartalékainak összeállítása bruttó módon történik, a tartalékkal kapcsolatos kötelezettségek levonása nélkül (azon tartalékeszközök kivételével, amelyek a „pénzügyi derivatívák” alkategóriába tartoznak, amelyek nyilvántartása nettó alapon történik).

Az értékelés a piaci árakon alapul, i. tranzakciók esetében a tranzakció idején érvényes piaci árakon; ii. egyenlegeknél a megfelelő időszak végi záró középfolyamon. A devizában felmerülő tranzakciók és egyenlegek euróra való átváltásához értelemszerűen kell használni a tranzakció idején érvényes piaci árfolyamot, illetve a megfelelő időszak végi záró középfolyamot.

A tartalékeszközökön realizált jövedelmet megkülönböztetés nélkül a befektetések jövedelme között az „egyéb befektetés” tétele alatt kell nyilvántartani, ideértve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból álló tartalékpozíción felmerülő kamatbevételt is, eredményelszámolási alapon, legalább negyedévente.

Egyre inkább elterjedőben van az a szemlélet, hogy a felhasználható tartalék fontosabb mutatója egy ország devizakötelezettségek teljesítésére irányuló képességének, mint a fizetési mérlegben és a nemzetközi befektetési pozíció statisztikában kimutatott bruttó tartalék, és ezt a szemléletet az IMF Különleges Adatszolgáltatási Rendszere (Special Data Dissemination Standard) is átvette. A felhasználható tartalékok kiszámításához a bruttó tartalékokra vonatkozó adatokat ki kell egészíteni az egyéb devizaeszközökről és a tartalékkal kapcsolatos kötelezettségekről szóló adatokkal. Ennek megfelelően az eurórendszer (bruttó) tartalékeszközeire vonatkozó havi adatokat kiegészítik az egyéb devizaeszközökre és a bruttó tartalékeszközökből előre látható biztos, illetve feltételes rövid lejáratú nettó kifizetésekre vonatkozó adatokkal, a hátralévő futamidő szerinti bontásban. Ezen túlmenően szükség van a bruttó tartalékeszközök pénznem szerinti megkülönböztetésére, SDR pénznemek (összesen) és egyéb pénznemek (összesen) bontásban, negyedéves késéssel.

Egyes meghatározott tételeket illetően a monetáris arany pozícióknak változatlanoknak kell maradniuk minden fordított aranytranzakció (arany swapügyletek, repók, hitelek és betétek) esetében. A devizában kibocsátott értékpapírokkal folytatott visszavásárlási ügyletek a kölcsönt felvevő NKB-k összes tartalékeszközének növekedését eredményezik, mivel a visszavásárlási megállapodás által érintett értékpapírok továbbra is a mérlegben maradnak; a fordított repók esetében a hitelező monetáris hatóság nem könyvel el semmiféle változást az összes tartalékeszközben, ha a nem rezidens ügyfél egy másik monetáris hatóság vagy pénzügyintézet, mivel a hitelfelvevővel szembeni követelés ilyenkor tartalékeszköznek minősül.

2. A földrajzi felosztás alkalmazási módszerei

A földrajzi szempontból bontott fizetésimérleg- és nemzetközi befektetési pozíció statisztikák összeállításakor fokozatos megközelítést alkalmaztak. Ez a megközelítés három lépésben felelt meg az adatkövetelményeknek, amelyek egyre több adatot követeltek:

1. lépés: Összeállítási módszer az euróövezet szintjén: a nemzeti összes nettó tranzakció/pozíció hozzáadása.
2. lépés: Összeállítási módszer az euróövezet szintjén: a nem rezidensekkel folytatott tranzakciók/pozíciók külön hozzáadása a bevételekhez és kiadásokhoz vagy a nettó eszközökhöz és a nettó forrásokhoz (fizetési mérleg)/követelésekhez és kötelezettségekhez (nemzetközi befektetési pozíció).

Adatkövetelmények NKB szinten: az euróövezetben és euróövezeten kívül rezidensek közötti tranzakciók/pozíciók külön azonosítása a III. mellékletben (1., 2., 4. és 5. táblázatok) meghatározott módon.

3. lépés: Összeállítási módszer az euróövezet szintjén és adatkövetelmények NKB szinten: a 2. lépéshez hasonlóan az euróövezeten kívüli tranzakciók/pozíciók földrajzi bontásával kiegészítve. A 3. lépés csak a negyedéves fizetési mérleghez és a nemzetközi befektetési pozíció statisztikához szükséges, a III. mellékletben (7. és 8. táblázatok) meghatározott módon.

Adatkövetelmény NKB szinten: az euróövezet rezidensei és a III. mellékletben (9. és 12. táblázat) felsorolt, megállapodásban rögzített partnerországok/régiók rezidensei közötti tranzakciók/pozíciók külön azonosítása.

3. Az euróövezet összesített adatainak intézményi szektor szerinti besorolása (Lásd még a BoP Book 3.1.6. szakaszát)

Az euróövezet összesített adatainak szektor szerinti bontása az euróövezet monetáris hatóságait, államháztartásait, MPI-it és egyéb szektorait foglalja magában.

Monetáris hatóságok

Az euróövezet statisztikáinak „monetáris hatóságok” szektora az eurórendszer.

Államháztartás

Az euróövezet statisztikáinak „államháztartás” szektora megfelel e szektor meghatározásának az SNA 93 és ESA 95 szerint, és ily módon a következő egységeket foglalja magában:

- központi kormányzat,
- tartományi/regionális kormányzat,
- helyi önkormányzat,
- társadalombiztosítási alapok.

MPI-k, a monetáris hatóságok kivételével

Ez az „MPI-k, a monetáris hatóságok kivételével” szektor egybeesik a monetáris és banki statisztikák MPI szektorával (monetáris hatóságok kivételével). A következőket tartalmazza:

- i. a közösségi jog meghatározása szerinti hitelintézetek, azaz olyan vállalkozások, amelyek tevékenysége a betétek vagy más visszafizetendő források befogadása a lakosságtól (ideértve a banki kötvények lakosság felé történő értékesítéséből befolyó bevételt is) és saját számlás hitelnyújtás;
- ii. minden egyéb rezidens pénzügyi intézet, amelyek tevékenysége betétek és/vagy azok közeli helyetteseinek befogadása az MPI-től eltérő személyektől, valamint hitelek nyújtása és/vagy értékpapírokba való befektetés saját számlára (legalábbis gazdasági értelemben).

Egyéb szektorok

Az euróövezet statisztikáinak „egyéb szektorok” kategóriája az intézményi egységek sorát tartalmazza, főként a következőket:

- i. az MPI meghatározásába nem tartozó egyéb pénzügyi intézetek, mint a pénzügyi alapoknak nem minősülő kollektív befektetési intézmények, ingatlanbefektetési intézmények, értékpapír-kereskedők, jelzáloghitel-intézmények, biztosítótársaságok, nyugdíjalapok és pénzügyi kiegészítő tevékenységeket végző vállalatok; és
- ii. nem pénzügyi intézmények, mint az állami és magán nem pénzügyi vállalatok, háztartásokat kiszolgáló non-profit intézmények és háztartások.

Nem MPI-k

Az euróövezet statisztikáinak „nem MPI szektorok” kategóriája az i. „államháztartás”-t; és az ii. „egyéb szektorok”-at tartalmazza.

1. táblázat

A külföldi közvetlen befektetési tranzakciókkal (beleértve a kapcsolódó jövedelmet) és pozíciókkal kapcsolatos ajánlások ⁽¹⁾

Prioritás	Tevékenység
Rövid távú	
Magas	Valamennyi közvetlen FDI kapcsolatot ⁽²⁾ koncepcionálisan az FDI munkacsoport jelentésének 1. fejezetében meghatározott nemzetközi statisztikai szabványok értelmezésével összhangban kell kezelni.
	Valamennyi (közvetlen) FDI ügyletet/pozíciót földrajzilag kell felbontani közvetlen kapcsolt vállalkozásra vagy anyavállalatra ⁽²⁾ ⁽³⁾
	Valamennyi tagállamnak meg kell kezdenie az FDI részesedések és a visszaforgatott nyereség adatainak összeállítását (legalább évente gyűjtendő) FDI felmérések eredményei alapján ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾
	Az FDI részesedés adatokat külön kell gyűjteni a tőzsdén jegyzett (könyvszerinti és piaci értéken) és a tőzsdén nem jegyzett vállalatok esetében
Alacsony	A közvetlen befektetéssel érintett vállalatok veszteségeinek fedezéséhez való hozzájárulást a pénzügyi mérlegben kell nyilvántartani
Középtávú	
Magas	Valamennyi tagállamnak alkalmaznia kell a „rendes működési eredmény” fogalmát (Current Operating Performance Concept) a visszaforgatott nyereség nyilvántartásához ⁽⁶⁾
	Egyéb tőkeösszetevőket kell meghatározni az FDI munkacsoport jelentésének ajánlásaival összhangban

Prioritás	Tevékenység
Középtávú	
Közepes	A rendkívüli tőkenyereségből való osztalékfizetést a pénzügyi mérlegben kell nyilvántartani (azaz nem veszik számításba a visszaforgatott nyereség kiszámításánál)
Hosszú távú	
Magas	A közvetlen FDI kapcsolat magában foglalja (legalább) vagy i. az 50 % feletti közvetett tulajdonosi kapcsolatokat; vagy ii. a 10 % feletti közvetett vagy közvetlen tulajdonosi kapcsolatokat, amit a tulajdonosi láncban az egymást követő kapcsolatok összeadásával számolnak ki

(¹) 2003 végén.

(²) Ezen ajánlás nem utal a közvetett kapcsolatok lefedésének szükségességére, hanem inkább az alkalmazandó módszertanra. Lásd még a gyakorlatban a közvetett FDI kapcsolatok lefedettségéhez kapcsolódó hosszú távú tevékenységet.

(³) Ezt az ajánlást csak a visszaforgatott nyereségre (tranzakciók) és az FDI részesedésekre kell alkalmazni. A bármely más ismérvel együtt járó torzulások jobb megértéséhez lásd az FDI munkacsoport jelentésének 2. fejezetét.

(⁴) Kivételt képez az első nemzetközi befektetési pozíció értékelése (T + 9 alapon szolgálta). A következő nem elfogadható gyakorlatokkal fel kell hagyni: i. az értékelési szempont kiválasztásának az adatszolgáltatókra bízása (piaci érték vagy könyv szerinti érték); és ii. a pozíciók összeállításához a folyamatos leltározás módszerének/a fizetési mérleg tranzakciók összesítésének alkalmazása.

(⁵) A kétoldalúan meghatározandó átmeneti időszak során a megállapodásban rögzített határidőn belül az új követelményekre vonatkozó legjobb becslések elfogadásra kerülnek.

(⁶) A tagállamok csökkentett számú társaságot is alapul vehetnek (a nagyobbakat és/vagy a holdingtársaságokat) a szokásos és a rendkívüli nyereség/vesztés közötti különbségtételkor.

V. MELLÉKLET

AZ ADATOK TOVÁBBÍTÁSA AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANKNAK

A nemzeti központi bankok (NKB-k) a Központi Bankok Európai Rendszere (KBER) által rendelkezésükre bocsátott, „KBER-Net” távközlési hálózatra támaszkodó rendszert használják az Európai Központi Bank (EKB) által megkövetelt statisztikai adatok elektronikus továbbítására. A KBER-rel történő minden adatcsere ugyanazt a koncepcionális adatmodellt használja. A statisztikai adatok ilyen elektronikus átadására kifejlesztett statisztikai üzenetforma a „GESMES/TS” formátum. Ez az előírás nem gátolja meg más eszközök használatát a statisztikai adatok EKB-nak történő átadására, elfogadott pótmegoldásként.

Az adatátvitel megfelelő működésének biztosítása érdekében az NKB-k betartják az alább felsorolt ajánlásokat.

- Teljesség: az NKB-k minden szükséges sorkulcsot jelentenek. A sorkulcsok nem jelentése vagy fel nem sorolt sorkulcsok jelentése hiányos adatszolgáltatásnak minősül. Amennyiben hiányzik egy észrevétel, a hiányt a megfelelő észrevétel státuszjelzővel rögzítik. Ezenkívül amikor a sorkulcsoknak csak egy alkészletében történik módosítás, az ellenőrzési szabályokat a teljes fizetési mérlegre alkalmazni kell.
- Jelkonvenció: az NKB-k adatátvitelére egységes jelkonvenciót alkalmaz valamennyi jelentendő adatra az EKB és az Európai Bizottság (Eurostat) felé. E jelkonvenció keretében a folyó fizetési mérlegben és a tőkemérlegben a bevételeket és a kiadásokat plusz előjellel kell jelenteni, míg a nettó egyenlegeket bevételek mínusz kiadások alapon kell kiszámolni és jelenteni. A pénzügyi mérlegben a nettó követelések csökkenését/nettó kötelezettségek növekedését plusz előjellel kell jelenteni, míg a nettó követelések növekedését/nettó kötelezettségek csökkenését mínusz előjellel kell feltüntetni. A nettó egyenlegeket mint a követelések nettó változását plusz a kötelezettségek nettó változását kell kiszámolni és jelenteni.

A nemzetközi befektetési pozíció adatok továbbításakor a nettó pozíciókat mint követelések mínusz kötelezettségek pozíciót kell jelenteni.

- Az adatok számviteli azonossága: az NKB-k az adatok EKB-nak történő továbbítása előtt a rendelkezésre bocsátott és kérésre elérhető számviteli szabályokat kötelesek érvényesíteni.

Az NKB-k bármely felülvizsgálat alkalmával küldhetnek az EKB-nak egy frissített adatkészletet. A módosításokat a következőképpen kell továbbítani:

- a havi fizetésimérleg-adatok módosítását i. a következő hónapra vonatkozó adatok; ii. a megfelelő negyedéves adatok; iii. a megfelelő módosított negyedéves adatok benyújtásával együtt kell rendelkezésre bocsátani,
- a negyedéves fizetésimérleg-adatok módosítását a következő negyedévre vonatkozó adatok benyújtásával együtt kell rendelkezésre bocsátani,
- a negyedéves nemzetközi befektetési pozíció adatainak módosítását a következő negyedévre vonatkozó adatok benyújtásával együtt kell rendelkezésre bocsátani,
- az éves nemzetközi befektetési pozíció adatainak módosítását a következő évekre vonatkozó adatok benyújtásakor kell rendelkezésre bocsátani.

Az NKB-k a teljes évekre vonatkozó havi és negyedéves fizetésimérleg-adatok módosításait március végén és szeptember végén az éves nemzetközi befektetési pozíció adataival együtt nyújtják be az EKB-nak.

Az NKB-k a teljes évekre vonatkozó negyedéves nemzetközi pozíció adatok módosításait szeptember végén az éves nemzetközi befektetési pozíció adataival együtt nyújtják be az EKB-nak.

A nemzetközi tartalékok jelentésének adatait adott esetben folyamatosan lehet módosítani. Az időszakvégi pozíciók és az euróövezet (negyedéves és éves) nemzetközi befektetési pozícióihoz való hozzájárulás releváns tételei közötti konzisztenciát mindazonáltal biztosítani kell.

VI. MELLÉKLET

A STATISZTIKA-ÖSSZEÁLLÍTÁSI MÓDSZEREK NYOMON KÖVETÉSE

Az Európai Központi Bank (EKB) figyelemmel kíséri a fizetésimérleg- és a nemzetközi befektetési pozíció statisztikák jelentéséhez használt összeállítási módszereket, valamint a részt vevő tagállamok által rendszeresen használt fogalmakat és meghatározásokat. A felügyelet az EKB Az Európai Unió fizetési mérleg/nemzetközi befektetési pozíció statisztikai módszerei (BoP Book) kiadványának frissítésével összefüggésben történik. A felügyeleti célon túl a BoP Book célja, hogy az euróövezet fizetési mérlegét összeállítóknak adatokat szolgáltatasson az euróövezet többi tagállamában végbemenő fejleményekről.

A BoP Book minden tagállam számára tartalmaz adatokat a fizetésimérleg- és a nemzetközi befektetési pozíció statisztika szerkezetéről. Részletesen leírja az adatok összeállításának módszerét és az alkalmazott fogalmakat és meghatározásokat, valamint a tagállamoknak a fizetésimérleg- és nemzetközi befektetési pozíció statisztika tekintetében elfogadott meghatározásoktól való eltéréseit.

A BOP Book-ot a tagállamokkal szoros együttműködésben évente frissítik.

VII. MELLÉKLET

ADATGYŰJTÉS A PORTFÓLIÓBEFEKTETÉSEK TERÜLETÉN

A portfólióbefektetési statisztikák összeállításának nehézségeit figyelembe véve, szükségesnek tartották ezen adatok összegyűjtésére vonatkozóan egy általános megközelítés meghatározását az euróövezet egészében.

A IV. melléklet 1.4. szakaszában ismertetettek szerint nemzeti megvalósíthatósági tanulmányok készültek, amelyek az euróövezet egészére kiterjedően az értékpapíronkénti adatgyűjtés lehetőségét vizsgálták. Ezen tanulmányok eredménye a következő megállapodás: 2008 márciusának végéig az euróövezet tagállamai legalább negyedévenként értékpapíronként gyűjtik az eszközök és források portfólióbefektetési pozícióira vonatkozó adatokat. Addig az időpontig néhány tagállam csak a lehető legjobb becslések szolgáltatására lesz képes bizonyos egyedi portfólióbefektetési bontások (különösen a kibocsátó szektora és a kibocsátás pénzneme/országa szerinti bontások) esetében.

A működő Központi Értékpapír Adatbázis (CSDB) rendelkezésre állása alapvető fontosságú ahhoz, hogy az új gyűjtőrendszerek működőképesek legyenek. Ezért, amennyiben a CSDB-projekt 1. fázisának „Projektzáró Dokumentumát” nem nyújtják be a Kormányzótanács részére a Központi Bankok Európai Rendszerének statisztikai bizottságán keresztül 2005 márciusának végéig, ezt a határidőt ugyanennyi idővel hosszabbítják meg, amennyivel a benyújtást később teljesítették.

A lefedettségi cél az alábbi módon került meghatározásra: a nemzeti összeállító számára összesítetten, azaz szabványkódok (ISIN vagy hasonló kódok) alkalmazása nélkül jelentett értékpapír-pozíciók nem haladhatják meg az eszközök és források teljes portfólióbefektetési pozíciójának 15 %-át. Ez a határérték irányadó a tagállami rendszerek lefedettségi körének értékelésekor. A CSDB-nak megfelelően le kell fednie a portfólióbefektetési értékpapírokat világszerte, hogy lehetővé váljon statisztikák összeállítása értékpapíronkénti adatokból.

A nemzetközi befektetési pozíción belül a követelések és kötelezettségek portfólióbefektetési pozícióit kizárólag az állományadatokból állítják össze.

2008 márciusától (a 2008. januári ügyleteknek és a 2007. év végi pozícióknak megfelelő adatokkal kezdve) az euróövezet portfólióbefektetési gyűjtőrendszereinek meg kell felelniük a következő táblázatban szereplő modellek egyikének:

Érvényes portfólióbefektetési adatgyűjtési módszerek

-
- Havi pozíciók [s-b-s] + havi tranzakciók [s-b-s]
  - Negyedéves pozíciók [s-b-s] + havi tranzakciók [s-b-s]
  - Havi pozíciók [s-b-s] + származtatott havi tranzakciók [s-b-s]
  - Negyedéves pozíciók [s-b-s] + havi tranzakciók [agg.]
-

Megjegyzések:

„s-b-s” = értékpapíronkénti adatgyűjtés

„derivatívák” = a pozíciók különbsége (helyesbítve az árfolyam- és árváltozások, valamint egyéb meghatározott mennyiségi változás miatt)
